

Putnu
pašvaldību
saiets

2. lappusē

Savijas
māksla, dzeja,
tautasdziesma
un vēsture...

3., 4., 5. lappusē

Rožupes pagastā
labiekārtota
estrāde un
noasfaltēts ceļš

8. lappusē

“Tā tas varētu būt...” jeb plenēra noslēgums un Jāzēpa Pigožņa balvas pasniegšana

● Gleznotājs, Latvijas Mākslas akadēmijas profesors **ROBERTS MUZIS** ir pirmais Jāzēpa Pigožņa vārdā nosauktās balvas par Latvijas ainavu glezniecībā ieguvējs. Tēlnieka Jāņa Strupuļa veidoto sudrabā un zeltā veidoto medaļu māksliniekam sestdien Preiļos pasniedza mākslas zinātniece un konkursa žūrijas vadītāja Ingrida Burāne. Foto: G.Vilcāns

Pagājušā sestdiena, 19. septembris, Preiļu un Latvijas mākslas dzīvē bija īpaša diena un, kā “Novadniekam” atzina Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja vadītāja Tekla Bekeša, iespējams, ar tālejošām sekām, kas varētu būt Latvijas ainavas muzeja izveide. Sešpadsmit mākslinieki Preiļu kultūras nama terasē prezentēja plenēra darbus, savukārt kultūras nama zālē notika svinīgais pasākums, kura laikā mākslinieks **Roberts Muzis** saņēma Jāzēpa Pigožņa balvu par labāko Latvijas ainavu glezniecībā — zeltā un sudrabā kalto medaļu.

Gatavojoties plenēram, tika uzrunāti mākslinieki — Jāzēpa Pigožņa meita **Laura Pigozne**, Preiļu novada domes iedibinātās balvas par Latvijas ainavu glezniecībā pirmais saņēmejs **Roberts Muzis**. Plenērā piedalījās **Jānis Anmanis**, **Jānis Streičs**, **Osvalds Zvejsalnieks**, **Jānis Plivda**, **Ilze Griezāne**, **Vesma Ušpele**, **Vija Stupāne**, **Agra Ritiņa**, **Ligita Caune**, **Nugzars Paksadze**, **Signe Vanadzīņa**, **Inga Jurova**, **Vladimirs Serkovs** un **Aldis Mineikis** — dažāda gadagājuma, dažāda mākslas stila un pārliecības mākslinieki, kurus veido Jāzēps Pigoznis un Latvijas ainava. Neklātienē plenērā piedalījās arī māksliniece **Vita Merca**.

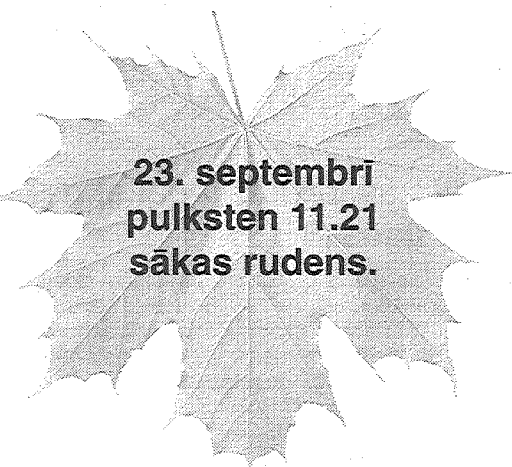
Plenērs bija pirmais solis uz kādu lielu mērķi — izveidot izcilu Latvijas ainavu kolekciju un pirmo ainavu muzeju, kura atrašanās vieta viennozīmīgi būtu Preiļos. Šo ideju izteica mākslas zinātniece **Ingrida Burāne**, Preiļu pašvaldības

● Mākslinieka **Jāzēpa Pigožņa** dzīvesbiedre **Leontīne** starp diviem Jāņiem — **Jāni Anmani** (no kreisās) un **Jāni Streiču** (no labās). Zīmīgi, ka 19. septembris ir mākslinieku Pigožņu kāzu diena.

vadība ideju ir sadzirdējusi, tāpēc, ņemot vērā entuziasmu un pārliecību, ar kādu gada laikā tika īstenots projekts par Jāzēpa Pigožņa balvu Latvijas ainavu glezniecībā, tās muzejs varētu tapt.

Turpinājums 5. lappusē.

Aglonā darbu uzsācis vienotais klientu apkalpošanas centrs

Ši gada augusta sākumā Aglonas novada dome saņēma Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas rīkojumu par valsts budžeta dotācijas piešķiršanu vienotā klientu apkalpošanas centra izveidei un darbības nodrošināšanai Aglonā. Pakalpojumi tiek sniegti jau tagad domes kancelejā, bet pilnībā centrs sāks darbu septembra beigās novada domes ēkas pirmajā stāvā, informē pašvaldības attīstības un projektu vadības nodaļas vadītāja **Ineta Valaine**.

Centra izveides mērķis ir nodrošināt publisko pakalpojumu pieejamību, ņemot vērā iedzīvotāju un uzņēmēju vajadzības atbilstoši vienas pieturas aģentūras principam. Centrā būs pieejami ne vien pašvaldības sniegtie pakalpojumi, bet arī Valsts ieņēmuma dienesta, Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras, Nodarbinātības valsts aģentūras, Lauku atbalsta dienesta, Valsts zemes dienesta, Pilsonības un migrāciju lietu pārvaldes un arī Uzņēmuma reģistra pakalpojumi.

Vienotā klientu apkalpošanas centra pakalpojumi Aglonā ir pieejami no šī gada 1. septembra novada domes kancelejā. Septembra beigās pakalpojumi tiks sniegti labiekārtotās telpās novada domes ēkā 1. stāvā. Centrā ir nodrošināta sasaiste un sniegtas konsultācijas saskaņā ar līgumiem, kas noslēgti ar valsts pārvaldes institūcijām. Centrā klientu apkalpošanu veiks **Ingūna Barkeviča**, kas izgājusi apmācību kursu sadarbībai ar valsts iestādēm. Aglonas novada vienotajā klientu apkalpošanas centrā tiks nodrošināts dators klientiem, kuri varēs saņemt konsultācijas par e-pakalpojumu izmantošanu Latvijā. Klientu centrs gaidīs arī cilvēkus, kuriem nav pietiekamas datorparsmes, lai saņemtu informāciju savu vajadzību un problēmu risināšanā. Centrs Aglonā ir tikai viens no daudziem klientu apkalpošanas centriem, kas šogad pakāpeniski tiek veidoti dažādās Latvijas pašvaldībās.

Vienotā klientu apkalpošanas centra darba laiks: darbdienās no plkst. 8.30 – 17.00.

Centra izveidei pašvaldība saņēma budžeta dotāciju 70% apmērā no izveidošanas izmaksām, nepārsniedzot 10 000 eiro, bet uzturēšanai un personāla atbildībai papildus budžeta dotācija ir piešķirta līdz pat 800 eiro mēnesī.

NENOKAVĒJIET abonēt “NOVADNIEKU” OKTOBRIM!

Abonējiet “Latvijas Pasta” nodaļās, pie pastniekiem, “Novadnieka” redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, un interneta mājas lapā www.novadnieks.lv sadaļā “Abonēšana”.

NACIONĀLĀS ZINĀS

Saeimas deputāti palielina sev algas

Nākamajā gadā 12. Saeimas deputātu algām plānots tērēt kopumā par 708 tūkstošiem eiro vairāk, nekā 2015. gadā, sestdien vēstīja LNT raidījums «Ziņas». Sākotnēji šim mērķim bijis plānots tērēt vēl vairāk naudas, taču deputāti izmaksu pieaugumu samazinājuši par 20 tūkstošiem eiro. Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece šādu samazinājumu dēvē par pietiekamu. «Mēs uzsveram to, ka arī atbildības budžets Saeimā ir samazināts. Un Saeimas prezidija locekļi bija atraduši savas sarkanās pildspalvas, lai samazinātu tērējumus Saeimas budžetā,» skaidroja Mūrniece. Vaicāta, vai samazinājums bijis pietiekams, viņa piebilda: «Es gribu uzsvērt, ka mēs ļoti cītīgi strādājam, lai samazinātu Saeimas budžetu,» sacīja Mūrniece. Deputātu algu palielinājums ir plānots 2016. gada valsts budžeta projektā. Raidījums vēsta, ka kopumā no aptuveni 20 miljonu eiro lielā Saeimas budžeta atbildībai tiek tērēts visvairāk naudas. Nākamgad šim mērķim paredzēts atvēlēt gandrīz 15 miljonus eiro. Salīdzot ar šo gadu, deputāti pelnīs par aptuveni 160 eiro mēnesī vairāk. Viņu **amalgā nākamgad būs 2448 eiro**, taču papildus tam tiek izmaksātas arī dažādas kompensācijas un piemaksas.

Baltu vienības dienā aicina stiprināt Latvijas un Lietuvas sadarbību drošības jomā

Saeimas priekšsēdētāja Ināra Mūrniece svētdien, 20. septembrī, piedaloties Baltu vienības dienas atklāšanas ceremonijā Lietuvas Rokišku pilsētā, aicināja stiprināt abu valstu sadarbību drošības un aizsardzības jautājumos, informēja Saeimas preses dienests. «Mums jāstrādā cieši un saliedēti, lai nodrošinātu, ka mūsu bērni var augt par brīvu un neatkarīgu valstu pilsoņiem,» uzsvēra Mūrniece, piebilstot, ka šodien vairāk nekā jebkad agrāk nepieciešama Latvijas un Lietuvas cieša sadarbība drošībā un aizsardzībā, latviešiem un lietuviešiem kopīgiem spēkiem jādara viss, lai stātos pretim vērienīgiem izaicinājumiem drošības jomā, kas nāk no austrumu puses. Baltu vienības diena iedibināta, pieminot 1236. gada 22. septembrī notikušo Saules kauju, kurā zemgaļu un žemaišu spēki sakāva Zobenbrāļu ordeņa bruņiniekus.

Baltijas gaisa telpā pirmo reizi patrulē vācu iznīcinātāji ar pilnu kaujas komplektu

Pirmo reizi kopš Ukrainas krīzes sākuma kaujas dežūru Baltijas valstu debesis uzsākuši Vācijas iznīcinātāji «Eurofighter» ar pilnu kaujas komplektu, svētdien paziņoja Vācijas Gaisa spēku ģenerālinspektors Karls Milners. Lidmašīnu apbruņošana «nav eskalācijas līdzeklis», bet kalpo tam, lai līdzvērtīgi sastaptu potenciālo pretiniek, viņš sacīja. Tas arī ir vajadzīgs, lai «motivētu karavīrus», kas veic uzdevumus Baltijas debesis. Vācijas kara aviācijas lidmašīnas jau iepriekš piedalījušas Baltijas valstu gaisa telpas patrulēšanā. Tomēr lidojumos no 2014. gada septembra līdz decembrim lidmašīnām nav bijis pilna kaujas komplekta. Tāds lēmums pieņemts politiskā līmenī, lai neprovocētu konflikta eskalāciju ar Krievijas bruņotajiem spēkiem, sacīja Milners. Kopš Krimas okupācijas Baltijas valstis vairākkārt norādījušas, ka tās, ņemot vērā Krievijas agresijas draudus, nav pietiekami aizsargātas. Atsaucoties uz šīm bažām, NATO pastiprināja savu Baltijas sabiedroto gaisa telpas patrulēšanu.

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «NOVADNIEKS REDAKCIJA».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 65307057, mob. tel. 29410288 (redaktorei), 65307057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana), žurnālistiem – 65307058.

Fakss 65307057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī (otrdien, piektdien).

*Visu, ko saka prāts, var pārtulkot visās valodās;
visu, ko saka jūtas, – nevienā.*

Livānos tikās Putnu pašvaldību pārstāvji

● Putnu pašvaldību salidojuma dalībnieki Livānu pirmsskolas izglītības iestādē "Rūķiši".

● Līvānu ģerbonis (vanadziņš).

● Preiļu ģerbonis (krauklis).

● Ģibulu ģerbonis (bezdelīga).

● Engures ģerbonis (dzērve).

● Suntažu ģerbonis (gailis).

● Dundagas ģerbonis (mednis).

● Dagdas ģerbonis (fenikss).

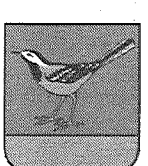
● Staiceles ģerbonis (stārķis).

● Neretas ģerbonis (pūce).

● Ērgļu ģerbonis (ērglis).

● Balgales ģerbonis (cielava).

● Latvijā ir daudz pašvaldību, kuras kaut kādā veidā saistītas ar putnu vārdiem nosaukumā vai attēliem ģerbonī vai kartē. Šeit publicējam to pašvaldību, kuru pārstāvji piedalījās salidojumā Livānos, ģerboņus. Launkalnes ģerbonis (dzenis) un Ķūļciema ģerbonis (dzērve) nebija pieejami. Rūjienas karte līdzinās putnam.

Livānos aizvadītajā sestdienā tikās putnu pašvaldības, — pārstāvji no pašvaldībām, kuru nosaukumos izmantots putna vārds, kā, tas ir, piemēram, vārdos "Gulbene", "Ērgļi", vai arī to ģerboņos attēloti putni, kā, piemēram, Preiļu ģerboni – krauklis, Līvānu – peļu vanadziņš. Putnu pašvaldību pārstāvju tikšanās aizsākusies pirms daudziem gadiem, tās notiek ik gadus pēc kārtas citā vietā. Latvijā, kā izrādās, ir 25 pašvaldības, kuru nosaukumi vai ģerboņi saistīti ar putniem, to skaitā arī Rūjiena, kuras attēls uz kartes atgādina putnu.

Šoreiz Livānos "salidoja" 14 pašvaldību pārstāvji, kopā vairāk nekā 100 cilvēku. Pēc salidojuma atklāšanas, kas noritēja novada kultūras centrā, un kurā visus ciemiņus sveica Līvānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, viesus gaidīja daudzpusīga programma, iepazīstot pilsētu un latgaļu tradīcijas.

Galvenā tēma šajā dienā bija saistīta ar folkloru, jo līdztekus Livānos norisinājās Lielā latgaliešu tautasdziesmu ķēde. Ciemiņi tika sadalīti sešās dažādu amatu grupās: audēji, podnieki, zvejnieki, pinēji, stiklinieki, atslēdznieki. Visas dienas garumā katra no grupām iepazīs ar dažādiem pilsētas objektiem. Ar pārceltuvi cēlās pāri Daugavai lauku kapelas "Jūlijs" mūzikas pavadībā, apmeklēja jauniešu iniciatīvu centru "Kvartāls", Latgales mākslas un amatniecības centru, stikla muzeju, pirmsskolas izglītības iestādi "Rūķiši". Katrā no šīm vietām varēja iesaistīties attiecīgās nodarbībās, uzzinot kaut ko vairāk par amatniecību vai arī iesaistoties cita veida aktivitātēs. Piemēram, bērnodrāzā ciemiņi baseinā zvejoja zivtiņas, kam varēja izteikt savu vēlēšanos, rāpās "zirneklī" pēc Saulcerītes. Pašvaldību pārstāvji piedalījās arī latgaļu tautasdziesmu ķēdē, jo pirms tam mājas uzdevumā vajadzēja iemācīties kādu latgaļu tautasdziesmu. Tāpat ciemiņi skvērā pie Līvānu novada domes

uz lielā ekrāna skatījās filmu par Līvāniem, vienlaikus cienājoties ar vietējo – SIA "Saltums 2" tapu saldējumu, ko arī Rūjienas, pilsētas, kurā ražo saldējumu, pārstāvji atzina kā garšīgu.

Līvānu centrālajā bibliotēkā ciemiņiem vajadzēja minēt miklas par putniem, bet latgaliešu tradīciju darbnīcās mācīties dažādas darbības – mārrutku rīvēšanu, sviesta kulšanu un citas, fotografējoties latgaļu tautas tērpos. Vakarpusē pašvaldību pārstāvji pulcējās kultūras namā, kur uzstājās pašdarbības kolektīvi, bet noslēgumā notika balle.

Putnu pašvaldību tikšanās ir lieliska iespēja neformālā gaisotnē pārrunāt dažādas lietas, uz vienām un tām pašām problēmām paskatīties no dažāda skatupunkta, nodibināt jaunus kontaktus, apmainīties pieredzē, atpūsties. Pašvaldības šāda pasākuma rīkošanai maksā dalības naudu.

Nākošgad putnu pašvaldības tiksies Neretā. Šī novada ģerboni ir pūce.

L.Rancāne

Ar sapni — gleznot, vairāk gleznot...

Gleznotāja LAURA PIGOZNE pagājušajā nedēļā dzīvoja Preiļos, viņa bija viena no mākslinieku "desanta", kas te piedalījās Jāzepa Pigožņa vārdā nosauktajā plenērā kopā ar tādiem Latvijā un pasaulē pazīstamiem gleznotājiem kā Jānis Anmanis, Osvalds Zvejsalnieks, Roberts Muzis (Jāzepa Pigožņa balvas par Latvijas ainavu glezniecībā ieguvējs 2015. gadā). Tie, kas sekojuši Preiļos iepriekšējos gados notikušajiem mākslinieku rudens plenēriem, noteikti atcerēsies, ka dalībnieku vidū savulaik bijis arī Jāzeps Pigoznis, kurš kopš pagājušā gada pavasara uz saviem kolēģiem nolūkojas no kāda apaļa un balti pūkaina mākoņa maliņas. Tāpēc likumsakarīgi, ka "Novadnieka" saruna ir tieši ar Lauru, kas mantojusi no tēva ne tikai talantu, bet arī to īpašo un labestīgo skatījumu uz pasauli, kas bija tik raksturīgs Jāzepam Pigoznim.

— Cik tuvi personīgi jums, Laura, ir Preiļi? Jūsu tēvs šeit aizvien jūtās labi un plenēros ražīgi gleznoja.

— Es ar Preiļiem satuvinājos pēdējo gadu laikā. Tiesa, esmu šeit bijusi arī agrāk, bet ne bieži. Jauki, man pie jums patīk.

— Kādam no dzejniekiem ir apmēram šādas rindas — cik apaļš un miļš ir viss, ko zīmējis ir Pigoznis... Kā ir ar jums, ko esat izteiksmes ziņā mantojusi no tēva vai varbūt esat sava ceļa gājēja?

— Agrākos gados, jaunībā, kad es vēl tikai veidoju stilu, man bija diezgan svarīgi atrast savu. Būtībā — ļoti svarīgi. Likās, ka tikai nav tā, kā tētīm. Pasaulē ir diezgan daudz mākslinieku bērnu, kuri seko vecāku pēdās. Man svarīgi bija atrast citu ceļu, lai visi nemeklētu līdzības. Man bija sajūta, ka esmu atradusi ko stipri atšķirīgu, bet, kad paskatījies citā griezumā, ar pārsteigumu konstatēju, ka mums ar tēti daudz kas sakrīt saturiski. Nekur tālu jau tas abols nebija aizripojies.

Gleznieciskais stils gan man ir pavisam cits, bet, piemēram, latviski mitoloģiskā sērija no 1999. līdz 2002. gadam, kad man bija divas izstādes, parādīja to, kas bija svarīgs tēvam. Tas ir latviskums.

— Mākslinieks sevi ir zīmējis basām kājām, ar otām un krāsām padusē, soļojot pa lauku ceļu. Vai jūs arī esat tāda ceļotāja un dabā gājēja?

— Es vairāk strādāju darbnīcā. Skolas un studiju gados daudz gleznoju plenēros, jo bija tā saucamās zaļās prakses. Studentiem tas vienkārši bija jādara. Nebija slikti — brīnišķīgi kursa biedri, jauka kompānija. Pēdējā laikā plenēros maz piedalos. Man nepatīk uz ielas stūrā, labāk jūtos savas lauku mājas pagalmā. Tajā pašā laikā būt kaut kur citur, svešās zemēs, smelties iespaidus ir interesanti un aizraujoši.

Māksliniece LAURA PIGOZNE. Gleznotāja Jāzepa Pigožņa un tekstilmākslinieces Leontīnes Pigoznes meita. Beigusi rozentāļus un 1999. gadā arī Mākslas Akadēmijas glezniecības nodaļu.

Māmiņa deviņgadīgajam Niklāvam. Ne tikai glezno, bet arī strādā interešu izglītības jomā, ir pasniedzēja Praktiskās estētikas skolā.

Laurai garšo melnā šokolāde un augļi (ļoti ļoti garšo, tie esot galvenā enerģija iekšējai baterijai).

Skaistākā vieta uz zemes? Iedomājieties siltu un smaržīgu vasaras plāvu tepat Latvijā. Vēl — šaurs lauku ceļš, kam abās pusēs lieli koki. Nez, kāpēc šādas alejas tā pievelk?..

Sapnis? Gleznot, vairāk gleznot. Un kādu laiciņu pavadīt Āfrikā.

● Attēlā Laura Pigozne redzama ar tēva Jāzepa Pigožņa krāsu paleti rokās, bet fonā — māksliniekam veltītā ekspozīcija Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzejā. Foto: G.Vilcāns

— Kur ir tas jūsu mājas pagalmis?

— Mūsu lauki ir netālu no Tinūziem. Konkrētāk, tā ir maza vasaras mājiņa meža malā, apkārt zaļa pļava. Vairāk jūtos kā pilsētas cilvēks, jo pilsētā esmu dzimusi un augusi. Bērībā gan visas vasaras dzīvojam laukos, tas noteikti mani ir palicis. Man liekas, tā ir jebkura bērna iekšēja nepieciešamība just saikni ar dabu, jo citādi var izaugt savādāks cilvēks.

— Varbūt tā ir katra latvieša nepieciešamība...

— Nē, ne konkrēti latvieša, drīzāk priekš cilvēciskas būtnes ir dabiski būt pie zemes, udeņiem, mežiem. Ja tādas iespējas nav, cilvēks veidojas savādāks. Neteikšu, ka sliktāks, bet kaut kā būtiska trūkst izjūtās par pasauli.

— Pastāstiet par savu bērniņu, augāt taču mākslinieku vidē.

— Abi vecāki mākslinieki, mums ar māsu tas likās pats par sevi saprotams — tētis glezno, mamma auž gobelēnus. Tā vienkārši bija. Tikai izaugot mēs sapratām, ka tas tomēr bijis savādāk nekā vairumā ģimeņu un lielākai daļai citu bērnu, ka tas bijis ārkārtīgi interesanti. Mūsu vecāki noteikti nebija tādi, kas savā mākslinieciskumā vai iedvesmas meklēšanā lidinātos pa gaisu vai dzīvotu, puskāju atrauti no zemes. Tētis kā mākslinieks bija ārkārtīgi darbīgs un ražīgs, atstājis milzīgu radošo mantojumu, kas aizgājis tālu pasaulē. Ja mēdz teikt, ka māksliniekiem putni galvā, tad manējie stingri pie zemes turējās.

— Kāda bija jūsu iepazīša-

nās ar krāsām, otām, zīmuljiem?

— Man nav daudz spilgtu agrās bērnības atmiņu, bet ir daži krāsaini diapozitīvi, kuros apmēram četrus gadu vecumā esmu redzama gleznojām. Mums ļāva to darīt. Mammai visapkārt bija krāsainu dziju kamoli, ar kuriem ļāva spēlēties, mēģinājām aust. Kad tētis pats gleznām taisīja rāmjus, es iemācījos ar āmuriņu dzīt nagliņas. Lai mani darbnīcā nodarbinātu, tētis iedeva dēlīti, bundziņu ar nagliņām un āmuriņu. Nagliņa pie nagliņas, kamēr viss dēlītis melns.

Mūsu bērībā tētis daudz ilustrēja grāmatas. Brīnījāties, kā viņš prot zīmēt, tik smalki un precīzi.

Apzināti mākslas jomai sāku pievērsties līdz ar iestāšanos Rozentāla mākslas kolā, kur toreiz uzņēma no piektās klases, tas ir, vienpadsmit gadu vecumā. Vecāki stāstīja, ka sākumā bijis mans paziņojums — būšu māksliniece. Tad tētis pārbaudījis manas spējas un nolēmis, ka var mēģināt. Savukārt pēc Rozentāla skolas beigšanas pats par sevi saprotams bija, ka studēšu Mākslas Akadēmijā. Tagad tur ļoti daudz izmaiņu noticis, daudz jaunu vēsmu, bet toreiz es aizgāju uz gleznotājiem.

— Kāda ir dzīve māksliniekam gleznotājam šodienas Latvijā?

— Atšķirība no tiem laikiem, kad sāku savu ceļu, noteikti ir. Neteikšu, ka toreiz bija labāk, bet savādāk gan. Tagad pašam jāmeģina kulties cauri dzīvei. Ir mākslinieki, kas pārtiek tikai no mākslas, bet lielākā daļa strādā al-

gotu darbu un brīvā laikā glezno.

Kā ir ar mani? Esmu zīmēšanas skolotāja un strādāju interešu izglītības jomā, jo tur varu sakārtot stundas tā, lai man ir pāris brīvas dienas nedēļā. Ar bērniem ir forši, viņi ir ārkārtīgi dzīvi un atvērti. Sevišķi mazie tik dabiski un skaisti darbojas ar krāsām, liek brīvi un droši, no visas sirds. Savā divpadsmit gadus ilgajā pedagoģes praksē esmu vērojusi daudzas lietas. Ja bērns ir drošs un atvērts, arī krāsas klāj tikpat plaši un ar vienu. Cits pēc rakstura ir kluss un sevi ierāvis, arī strādā mierīgi un maziem triepieniem. Un vēl, ja bērnam padodas un patīk zīmēt, tas nebūt nenozīmē, ka viņš simtprocentīgi būs mākslinieks.

— Vai no jūsu audzēkņiem kāds ir izvēlējis mākslinieka ceļu?

— Es strādāju ar dažāda vecuma audzēkņiem, arī ar jauniešiem, kuri nāk uz nodarbībām tieši tāpēc, ka ir apzināti izlēmuši pievērsties mākslai.

— Vai jums pašai pietiek laika, ko veltīt gleznošanai?

— Darbs ir darbs, arī par dēliņu Niklāvu jārunājas, tāpēc jāizmanto brīvi brīži, jāspēj fokusēties. Man gleznošanai nopietni jāsaņem. O, divas stundas brīva laika, pagleznošu — tas noteikti nav par mani. Vajadzīgs noskaņojums. Arī tētīm tā bija, ka pirms gleznošanas jānobriest. Viņš gleznoja ļoti strauji un intensīvi, bet pēc tam jūtās tik pārguris, ka laiku vajadzēja atgūties.

— Kā vērtējat Preiļu novada domes sadarbībā ar Rīgas domi, Latvijas Zinātņu aka-

dēmiju un Latvijas Mākslas akadēmiju iedibināto balvu un ar to saistīto konkursu Latvijas ainavu glezniecībā?

— Man šķiet, tas ir notikums, kas māksliniekiem lika koncentrēties. Varbūt kāds, kas ikdienā ainavas neglezno, sāka to darīt. Tomēr Latvijā ir pietiekami daudz ainavistu un plenēristu, kas to dara ikdienā.

Ja ainavu gleznošanu un Preiļos notiekošo plenēru saista ar mana tēva vārdu, tas ir viens no dabiskākajiem risinājumiem, jo tētis pats bija liels ainavu gleznotājs un daudz daudz darbojies plenēros.

— Kā jums šķiet, vai "Jāzepa Pigožņa balva par Latvijas ainavu glezniecībā 2015" nonākusi istajās rokās pie Roberta Muža?

— Protams! Var jau teikt, ka ir vēl citi izcili ainavisti, labu darbu autori, bet šoreiz tas ir Roberts Muzis. Es personīgi esmu absolūti malā no vērtēšanas. Man pietiek un esmu lepna par to, ka balva ir nosaukta mana tēva vārdā.

— Ko jūs vēlaties teikt preiļiešiem un "Novadnieka" lasītājiem, kuri atceras un joprojām mīl Jāzepu Pigozni?

— Priecājos redzēt, ka Preiļos ir tik jauka mūzikas un mākslas skola. Tas nozīmē, ka bērniem tiek dotas iespējas, tās ir iespējas attīstīties jebkurai topošai personībai. Mākslu nevar saprast uzreiz. Bet, ja aug tam visam līdzās, cilvēkā rodas kvalitatīvāka uztvere ne vien par mākslu, bet visu apkārt notiekošo. Lai visiem izdodas!

— Paldies par sarunu!

L.Kirillova

Aizvadīta Lielā latgaliešu tautas dziesmu ķēde

Livānos jau otro gadu pēc kārtas viena no septembra dienām tika veltīta tautasdziesmai, šoreiz latgaļu tautasdziesmai. 19. septembrī ikviens – jauns vai vecs – tika aicināts iesaistīties Lielajā tautasdziesmu ķēdē. Tā vijās pa ietvi gar Rīgas ielu cauri pilsētai no pirmsskolas izglītības iestādes “Rūķīši” līdz pat novada kultūras centram. Cilvēki no rokas rokā ripināja lielo tautasdziesmu kamolu un deklamēja vai arī izdziedāja un izdejoja tautas dziesmas.

Pasākums sākās 11.30 un turpinājās līdz pat pulksten četriem pēcpusdienā. Kā pirmais tautas dziesmu ķēdi iesāka novada domes izpilddirektors Uldis Skreivers. Par katru noskaitīto tautas dziesmu varēja saņemt uzlīmi. Tautas dziesmas varēja skaitīt arī vairākas reizes, par katru uz uzlīmes tika uzlikts spiedodziņš. Savācot piecas spiedodziņa atzīmes, uzlīmi varēja apmainīt pret balvu – burtnīcu ar latgaļu alfabētu un valodas paraugiem.

Tautas dziesmu ķēdes dalībniekus izklaidēja ziņotājs, kas brauca uz velosipēda un komentēja notiekošo, uzstājās pašdarbības kolektīvi, kas aktīvi piedalījās tautasdziesmu izpildīšanā. Čakli tautasdziesmu skaitītāji bija skolēni. Kopskaitā ķēdē piedalījās vairāk nekā 1000 cilvēku, bet noskaitīto tautasdziesmu rekords viena cilvēka izpildījumā bija 33. Pasākumā piedalījās arī slāvu kultūras biedrības “Uzori” ansamblis, kas šoreiz dziedāja latgaliski, kā arī Putnu pašvaldību salido-

● Rītinās lielais tautasdziesmu kamols.

juma dalībnieki. Darbojās radošās darbnīcas ar slotu siešanu, sviesta kulšanu, mārutku rīvēšanu, latgaļu rotālām.

Lielo latgaliešu tautasdziesmu ķēdi at-

balstīja Valsts Kultūrkapitāla fonds, Latgalē kultūras programma 2015 un Latgalē reģiona attīstības aģentūra projekta “Lielā latgaliešu tautasdziesmu ķēde un

tradīciju skola – nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanai un popularizēšanai” ietvaros.

L.Rancāne

Piemineklis karalim Mindaugam, karalienei Martai un baltu vienotībai

Aglonas bazilikas sakrālajā laukumā svētdien, 20. septembrī, saistībā ar 22. septembrī atzīmējamo Baltu vienības dienu tika atklāts pieminēklis 13. gadsimta Lietuvas karalim Mindaugam (1200 – 1263) un karalienei Martai, kura pēc leģendas bijusi latgaliene.

Ideja par šāda pieminēkļa izveidošanu grupā entuziastu Lietuvā un Latvijā radās pirms vairākiem gadiem, kad tika izsludināts skiču konkurss. No kopīgajam pieminēkļa atliešanas un uzstādīšanas izmaksām liela daļa līdzekļu savākti tieši Lietuvā, taču ir arī ziedotāji – gan individuālie, gan juridiskās personas – no Latvijas. Kopīgiem kaimiņvalstu entuziastu spēkiem projekts īstenots, lai gan, piemēram, Latvijas vēsturnieku vidū vienprātības par senajiem notikumiem nav un pastāv viedoklis, ka tā tiekot radīta pseidovēsture. Taču Karalim Mindaugam un karalienei Martai izveidotais pieminēklis šobrīd vairāk ir pieminēklis baltu tautu vienotībai.

Lietuvas dižkunigaitis Mindaugs 13. gadsimtā sāka apvienot baltu zemes un lika pamatus Lietuvas lielvalstij. Pats pieņēma kristietību. 1253. gada 6. jūlijā ar Romas pāvesta Innocenta IV svētību viņš tika kronēts par Lietuvas karali, reizē ar viņu arī kronēta karaliene Marta. 1263. gadā Lietuvas augstmaņi Mindaugu un divus viņa mazgadīgos dēlus nogalināja. Karaļa slepkavība ir notikusi it kā ceļā uz Aglonu. Uz turieni, kā vēsta leģenda, Mindaugs bija devies pie sievas radiem, jo karaliene Marta bijusi Madalānu pilskunga meita no Aglonas. Mindaugs esot apglabāts Aglonā.

17. gadsimta luterāņu mācītāja J.F.Rivija hronikā minēts, ka 1618. gadā Aglonā, novācot kāda torņa drupas, esot atrasta marmora plāksne, kad līdz mūsdienām nav saglabājusies. Taču saglabājies latīņu teksta noraksts, ka te atdusas karalis Mindaugs, kurš noslepkavots 1263. gada 12. septembrī. Lai nu cik šajā leģendā patiesības, nenoliedzams ir fakts, ka Mindauga nāve pārtrauca vienotas baltu valsts

● Lietuviešu skulptora Vidmanta Giliķa trīsfigūru kompozīcija, kurā redzams karalis Mindaugs, karaliene Marta un viņu mazais dēls. Sākotnēji bija domāts pieminēkli uzstādīt ārpus sakrālā laukuma, taču tagad tas atrodas iekšpusē. Žogs simboliski sargā Mindaugu un Martu.

izveidi, bet Aglonas Marta tā arī palika mūsu tautas vienīgā karaliene.

Piemineklis karalim Mindaugam un karalienei Martai ir simbols baltu tautu – latviešu un lietuviešu – vienībai un cerīgai nākotnei. Šo domu svētdien pieminēkļa atklāšanai veltītajā svinīgajā dievkalpojumā Aglonas bazilikā un pēc tam arī sakrālajā laukumā vairākkārt uzsvera daudzie runātāji no Latvijas un Lietuvas. Notikuma nozīmību uzsvera apustuliskā sūtņa Baltijas valstīs arhibīskapa V.E. Pedro Lopesa Kintanas klātbūtne, viņš arī noturēja svēto Misi un iesvētīja pieminēkli. Tāpat piedalījās arī Latvijas un Lietuvas bīskapi,

Latvijas kultūras ministre Dace Melbārde un viņas kolēģis no Lietuvas, Saeimas deputāts, kultūras un sabiedrisko organizāciju pārstāvis.

Noņemot balto pārsegu no pieminēkļa, atklājās iespaidīga trīsfigūru kompozīcija. Bronzā lietais Mindaugs ir trīs metrus augsts, karaliene Marta atveidota sēdus. Kopā ar vecākiem ir mazs puisēns, princis – kā cerības zīme Latvijas un Lietuvas valstu un abu brāļu tautu nākotnei. Pieminēkļa autors ir lietuviešu skulptors Vidmants Giliķis, pieminēkli bronzā atlējuši meistari Viļņā.

Pieminekļa atklāšanas dienā Aglonas

bazilika bija stāvgrūdām pilna. Uz Aglonu bija atbraukuši ļoti daudzi lietuvieši – dažādu organizāciju un biedrību pārstāvji, kuri radīja viduslaiku gaisotni, jo bija gērbušies trīspadsmitā gadsimta tērpos, plīvoja karogi, žvazdēja bruņinieku metāla bruņas, kladzēja zirgu pakavi.

Man ir vienalga, leģenda ir patiesa vai arī stāsts par Mindaugu un Martu izdomāts. Man bija būtiski izjust, ka kaut uz īsu brīdi varam justies patiešām vienoti kopā ar lietuviešiem. Tā ir vērtība – “Novadniekam” atzina kāda pieminēkļa atklāšanas pasākuma dalībniece.

L.Kirillova

“Tā tas varētu būt...” jeb plenēra noslēgums un Jāzepa Pīgožņa balvas pasniegšana

● Roberts Muzis no viesnīcas numuriņa lodžijas gleznoja Preiļu jūmtus. Neparasts un ļoti skaists darbs.

Sākums 1. lappusē.

Galvenais, ka ir sākums vērtīgai gleznu kolekcijai. Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja krājuma līdzās no iepriekšējiem plenēriem esošajiem darbiem tagad tiks saņemts vērtīgs papildinājums. Muzeja vadītāja Tekla Bekeša informē, ka, piemēram, māksliniece Līgita Caune muzejam dāvina trīs savus darbus. Autore atzīst, ka viņai “ļoti patīk Latvija ar tās pakalniem un mazajām mājiņām”, tāpēc viens no plenēra darbiem saucas atbilstoši gadalaikam “Rudens Latvijā”. Aldis Mineikis muzejam dāvina divus savus plenēra laikā tapušos darbus. “Braucām gar Jasmuižu, gribēju uzgleznot govīs pļāvā. It kā vietu atradu, bet, kamēr sāku gleznot, govīs aizgāja. Tāpēc zīmēju tikai pļavu,” stāsta mākslinieks, kurš Preiļos ieradies no Jelgavas. Roberts Muzis atzīst, ka viņu interesēja “atrast vietu, kur sākas Preiļi. Protams, no centra,” tāpēc viens no viņa darbiem arī saucas “Preiļu centrs”. Savukārt gruziņš Nugzars Pakšadze nespēj slēpt savu temperamentu — “mana dvēsele dzied no šī skaistuma”. Novadnieks Jānis Streičs teic, ka viņam vistuvākā vieta sirdij ir viņa bērniības vieta — Caici, tāpēc arī glezna tapusi

no atmiņām.

Lielākā daļa plenēra laikā tapušo darbu tika prezentēti kolēģiem un skatītājiem sestdienas priekšpusdienā uz Preiļu kultūras nama terases. Laikapstākļi bija lieliski un skatītāji varēja vērot, kādu redz pilsētu un novadu mākslinieki. Kad plenēra laikā gūtie iespaidi būs “nosēdušies” un darbi pabeigti, jāveido plenēra katalogs. Tas preiļiešiem būs pirmais, tāpēc padomu neliegt solījusi mākslas zinātniece Ingrīda Burāne, gleznotāja Līgita Caune, kā arī mākslinieks un tajā pašā laikā uzņēmējs Aldis Mineikis.

Jāzepa Pīgožņa balvas pasniegšanai veltīto svētku ceremoniju vadīja kinorežisors un mākslinieks Jānis Streičs. Pasākumā piedalījās daudzi viesi — Rīgas domes izglītības, kultūras un sporta departamenta direktore Eīzenija Aldermane, Rīgas Svētā Pēterā baznīcas direktora vietniece Una Jansone, Eiropas parlamenta deputāte Inese Vaidere, Latgales plānošanas reģionu pārstāvēja Alīda Gendele un Iveta Majņa-Tabūne, kā arī daudzi citi kultūras jomas un sabiedrības pārstāvji.

Kā savā uzrunā uzsvēra Ingrīda Burāne, Latvijā ir maz pašvaldību, kur spēj patiesi novērtēt mākslu un tās nozīmi sabiedrības

● Jāzepa Pīgožņa vārdā nosauktā mākslas plenēra dalībnieki savu darbu prezentācijas izstādē uz Preiļu kultūras nama terases.

● Uz viesnīcas jumta plenēra laikā radoši izpaudās Latgales mākslinieces (no kreisās) Ilze Griezāne, Vēsma Ušpele, Vija Stupāne un Agra Ritiņa.

veidošanā. Tāpēc Preiļu novada aizsāktais projekts ir savā ziņā unikāls un atbalstāms. Zinātniece tēlnieka Jāņa Strupuļa veidoto medaļu pasniedza Jāzepa Pīgožņa balvas pirmajam laureātam Rubertam Muzim, kurš savukārt atminējās Jāzepa Pīgožņa teikto. Kad māksliniekam lūgusi kādu darbu novērtēt, viņš nekad nesot teicis, ka tas ir labi vai slikti. Tā tas varētu būt — tāda bijusi Pīgožņa atbilde, kas nozīmējusi

augstu gleznas novērtējumu.

Bez galvenās balvas tika pasniegta arī skatītāju simpātiju balva no Polikarpa Čerņavska keramikas mājas. To saņēma Jānis Streičs par darbu “Boņuka pagalmā”. Uzņēmēja Jāzepa Šņepsta balva tika pasniegta māksliniecei no Līvāniem Ilzei Griezānei.

Pasākuma dalībniekus ar savu uzstāšanos priecēja grupa “Aulji”, piedalījās folkloras kopa “Turki”. “Mums tic, ka tas ir un būs no-

pietni. Mēs nedrīkstam pievilt,” par tālākajiem plāniem teic Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja vadītāja T. Bekeša. Viņa saka paldies visiem, kas palīdzēja projekta īstenošanā — Rīgas domei, svētā Pēterā baznīcai, Preiļu pašvaldībai, Līvānu novada domei, māksliniekiem, visiem atbalstītājiem, ar kuru palīdzību projekts tika īstenots, vairojot Preiļu novada atpazīstamību.

L. Kirillova

Dzejas diena Galēnos

Dzejas dienu ietvaros 18. septembrī Riebiņu novada Galēnos Roberta Mūka muzejā notika pasākums, kam par moto bija ņemti dzejnieka vārdi “Man nevajag spārnota zirga, lai iejātu debesis”.

Pasākums pulcēja dzejas mīļotājus – lasītājus un rakstītājus, kā arī cilvēkus, kas tur godā dzejnieka Roberta Mūka daiļradi. Vispirms notika dzejnieka pipes, par kuru dzejoļi “Pīpei” Roberts Mūks rakstījis “Es pīpoju Pīpei par godu. Ne miera pīpe, bet Pīpes miers lai ir jums” pagodināšana, pie muzeja atklājot koka skulptūru ar pipes elementiem. Skulptūru veidojis Haralds Gerts, tajā atainota roka, kas tur pīpi. Ap roku aptinusi čūska, kas rīj savu asti. Tas simbolizē laika cikliskumu. Mūks uzskatīja, ka, piepildot vienu ciklu, cilvēks pāriet nākamajā, tāpēc koka tēlnieks skulptūrā atveidojis divas spalvas – vienu nolietotu, ar kuru filozofs rakstīja šajā pasaulē, otru jaunu, ar kuru viņš raksta viņsaulē. Haralds Gerts kopā ar citiem jaunajiem

koka tēlniekiem tāpat piedalījās pirms vairākiem gadiem Galēnu parkā atklāto skulptūru gatavošanā, kas arī veltītas Robertam Mūkam un viņa daiļradei.

Pēc skulptūras atklāšanas sekoja Jolantas Ābeles gleznu izstādes “PanKūku ciems” atklāšana. Māksliniece izstādīja veltījusi Kūku pagastam, kurā pati darbojas.

Visbeidzot – dzejas stunda. Tajā piedalījās vietējo autoru radošās apvienības “Mūka ķēķis” dalībnieki, Riebiņu novada iedzīvotāji. Daudziem klātesošajiem bija atklājums, ka mūziķis Fredis Bergmanis raksta dziesmām vārdus un mūziku. Viņš izpildīja četras paša komponētas un sacerētas dziesmas, divas no tām bija pirmatskaņojums. Freda Bergmana dziesmas raksturo lirisms, melodiskums, sirsnīgums, patriotisms, mīlestība.

Savdabīgi, salīdzinājumiem un metaforām bagāti ir Rolanda Nagļa, ko ikdienā novada iedzīvotāji pazīst kā domes sabiedrisko attiecību speciālistu, dzejoļi. Arstes Margaritas Kroles dzeja vedināja uz pārdomām, viņas daiļradei raksturīgs sirsnīgums, dzejoļi izska-

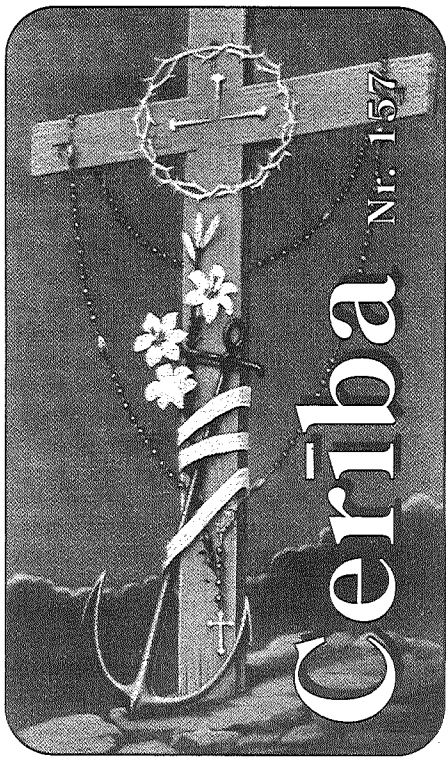
● Robertam Mūkam veltītā pasākuma “Man nevajag spārnota zirga, lai iejātu debesis” dalībnieki pie jaunatklātās dzejnieka pipes. Stāv pirmā no labās Marta Binduka – pasākuma iniciatore.

nēja veldzējoši. Nopietni, redzes un krāsu gleznām piesātināti bija bibliotekāres Birutas Čaunānes dzejoļi. Dabiski, pievilcīgi savā

vienkāršībā, vienlīdz interesanti gan pieaugušajiem, gan bērniem skanēja Evelīnas Visockas dzejoļi. “Mūka ķēķa” grupas dalībnie-

ku dzeja sagādāja daudz patīkamu emociju visiem pasākuma dalībniekiem.

L. Rancāne

Trīs svarīgākie vārdi laulības dzīvē

Profesors Mihails Hellers ir teicis: „Dzīve ir kā mākslas darbs, kas cilvēkam jārada pašam. Un pati dzīve arī rādīs, vai šis darbs ir labs vai slikts.” To pašu mēs varam sacīt par laulību: „Laulība ir mākslas darbs, kas jārada cilvēkiem pašiem.” Laimīga laulība nav dāvana, bet panākums, kas sasniedzams ar lielām pūlēm, ciņu un savu uzdevumu istenošanu. Vai mēs apzināmies, cik būtiska nozīme laulības un ģimenes dzīvē ir šiem vārdiem: „Vai es drikstu?”, „Paldies!”, „Piedod!”. Piedāvājam jums, milie lasītāji, iepazīties ar pāvesta Franciska katehēzes mācību par ģimeni (13.05.2015). Francisks uzsvēra, ka, patiesi milot, mums jāprot respektēt otra cilvēka brīvību, pateikties un lūgt piedošanu.

Dārgie brāļi un māsas! Šodienas katehēze ir kā vārti, caur kuriem mēs ieejam pārdomās par laulību un ģimeni, par tās ikdienas dzīves ritmu un notikumiem. Uz šiem ieejas vārtiem ir uzrakstīti trīs vārdi: „Vai es drikstu?”, „Paldies!”, „Piedod!”. Patiesībā šie vārdi atver ceļu uz laimīgu un mierpilnu dzīvi ģimenē. Tie ir vienkārši vārdi, bet tos nav nemaz tik viegli istenot dzīvē! Tomēr tajos slēpjas milzīgs spēks, kas sargā ģimenes pavaržu un palīdz iziet cauri dažādiem pārbaudījumiem un grūtībām. Ja šie vārdi tiek aizmirsti, tad ģimenes māja var pat sabrukt.

Visbiežāk mēs uztveram šos vārdus kā labas audzināšanas apliecinājumu. Tas ir normāli, ka labi audzināts cilvēks lūdz atļauju, saka paldies un, ja ir izdarījis kļūdu, lūdz piedošanu. Tā ir patiesība, ka laba audzināšana ir ļoti svarīga. Sv. Francisks no Sales teica, ka „laba audzināšana jau ir svētuma pusceļš.” Taču mums jāuzmanās, jo mēs zinām, ka vēsturē ir bijis labu manieru formālisms, kas var kļūt par masku, aiz kuras slēpjas dvēseles tukšums un vienaldzība. Mēdz sacīt: „Aiz skaistām manierēm var slēpties slikti ieradumi.” Pat reliģija nav pasargāta no šiem draudiem. Sātans, kārdinot Jēzu, parādīja sevi kā cienīgu kungu, pat džentlmeni, kas citē Svētos

Rakstus un tēlo no sevis lielo teologu. Viņa pieeja bija korekta, bet nodoms ļauns, jo viņš gribēja viltīgi novirzīt no patiesības par Dieva mīlestību. Mēs labu audzināšanu saprotam tās pareizā gaismā, kur labas attiecības ir balstītas patiesības mīlestībā un cieņā pret tuvāko. Ģimene dzīvo no šīs mīlestības.

Pirmais vārds ir: „Vai es drikstu?” Ja, veidojot attiecības, mēs rūpējamies, lai laipni palūgtu arī to, kas pēc mūsu domām mums pienākas, tad sargājam laulības un ģimenes kopdzīves garu. Ieiet otra dzīvē, pat, ja tā ir daļa no mūsu dzīves, pieprasa lielu smalkjūtību, lai atjaunotu savstarpēju uzticību un cieņu. Uzticēšanās nedod tiesības uzskatīt visu par pašsaprotamu. Jo intīmāka un dziļāka ir mīlestība, jo vairāk tā pieprasa respektēt cilvēka brīvību un spēju sagaidīt, lai otrs atvērtu savas sirds durvis. Sakarā ar to atcerēsimies Jēzus vārdus no sv. Jāņa Atklāsmes grāmatas: „Lūk, es stāvu pie durvīm un kļauvēju. Ja kāds manu balsi dzirdēs un durvis man atvērs, es ieiešu pie viņa un mēlošos kopā ar viņu un viņš kopā ar mani.” (Atkl 3, 20) Pat Kungs Jēzus lūdz atļauju, lai ienāktu mūsu dzīvē! Neaizmirsīsim par to. Tātad, pirms sāksim ģimenē kaut ko darīt, mums jālūdz piekrišana un jājautā: vai es drikstu to izdarīt, vai tev patīks, ka es tā izdarīšu? Tā nav tikai labas audzināšanas maniere, bet gan mīlestības pilna valoda. Un tas ļoti palīdz attiecību veidošanai ģimenē.

Otrs vārds ir: „Paldies!” Man dažreiz šķiet, ka mūsdienu pasaule aizvien vairāk izceļas ar sliktām manierēm un sliktiem vārdiem. Mēs paši dzirdam, cik bieži šādi vārdi tiek izteikti pat publiski. Piekļājība un pateicība tiek uzskatīta pat par vājuma zīmi un dažreiz rada aizdomas. Pret šo tendenci vajag cīnīties ģimenes lokā. Mums jābūt nelokāmiem, ieaudzīnot pateicību, jo šeit runa ir gan par cilvēka personas cieņu, gan par tās sabiedrībā. Ja ģimene atstās novārtā pateicību, tad to ātri aizmirsis arī sabiedriskā dzīvē. Turklāt ticīgam cilvēkam pateicība ir pati ticības sirds, – kristietis, kurš neprot pateikties, ir cilvēks, kurš ir aizmirsis Dieva valodu. Tas ir nepatīkami. Atcerēsimies, ko jautāja Jēzus, kad Viņš izdziedināja desmit

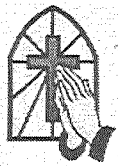
spītālgos, bet tikai viens no viņiem atnāca pateikties (sal. Lk 17, 18). Reiz es dzirdēju, ka kāds gudrais sacīja: „Pateicība ir kā zieds, kas aug tikai ceļu dvēseļu augsnē.” Pateicība ir augst-sirdīgas dvēseles zieds. Pateicība ir ļoti skaista.

Trešais vārds ir: „Piedod!” Patiesībā piedošana ir grūta, bet ļoti nepieciešama. Kad tās pietrūkst, tad mazi plūsmi paplašinās, pat neapzināti kļūst par dziļiem grāvjiem. Ne velti „Tēvs mūsu” lūgšanā, kuru mums iemācīja Kungs Jēzus, atrodam šos vārdus: „Piedod mums mūsu parādus, kā arī mēs piedodam saviem parādniekiem.” (Mt 6, 12) Atzīstoties tajā, ka mēs neizrādījām cieņu, mīlestību, nebijām godīgi, un, vēloties atdot to, kas tika atņemts, padara mūs par piedošanas cienīgiem. Šādā veidā „infekcija” tiek apturēta. Ja neprotam prasīt piedošanu, tas nozīmē, ka neprotam arī piedot. Mājās, kurās nelūdz piedošanu, sāk pietrūkt gaisa. Daudz ievainotu jūtu, daudz ģimenes strīdu iesākas tieši tad, kad tiek aizmirsts šis vērtīgais vārds. Laulības dzīvē bieži notiek strīdi... Pat „lido trauki”, bet es jums došu padomu: „Nekad neoslēdziet dienu, neizlīguši mieru!” Uzmanīgi ieklausieties! Ja sastrīdas vīrs ar sievu, bērni ar vecākiem, ja bija ass strīds, – protams, tas nav labi, bet tā nav problēmas būtība, daudz sliktāk būtu, ja šīs jūtas saglabātos līdz pat nākamajai dienai. Nekad neoslēdziet dienu, neizlīguši ģimenē mieru! Bet kā es varu izlīgt? Vai man būtu jākrīt uz ceļiem otra priekšā? – Nē! Pietiek ar mazu, sirsniņu žestu, lai ģimenē atgrieztos miers. Nekad nebeidziet dienu bez izlīgšanas! Vai jūs to saprotat? Tas nav viegli, vai ne!? Tomēr tā jā dara. Tādā veidā ģimenes dzīve būs skaistāka.

Šie trīs būtiskie vārdi ģimenē ir vienkārši, pat var radīt mūsos smaidu. Taču, kad par tiem mēs aizmirstam, tas vairs nav smieklīgi. Lai Dievs palīdz mums šos vārdus no jauna nolikt istajā vietā, – mūsu sirdīs, mūsu mājās un arī mūsu sabiedriskajā dzīvē.

Tieši šie vārdi panāk to, ka ģimenē valda mīlestība, un stiprākas kļūst savstarpējās saites.

Priesteris A.Ševels MIC

Lūgšana

(29. septembris — svēto sargeņģeļu piemiņas diena)

Dieva eņģeli, tev Kungs ir uzticējies mani sargāt. Kopš radīšanas brīža tu uzlūko un pielūdz Kungu, Visuma Dievu, vaigu vaigā, — māci arī man Viņu uzlūkot un pielūgt. Kopā ar tevi no visas sirds es atzīstu Dieva varu pār katru lietu un katru būtni. Kopā ar tevi es milu Viņu no visas dvēseles — Dievu, kas ir mīlestības avots.

Palīdzi man veltīt savu dzīvi trīsvienīgā Dieva, Tēva, Dēla un Svētā Gara, slavai — ne vien ar lūgšanām un tiekšanos pēc labā, bet arī ar savu pienākumu pildīšanu no dienas dienā. Lai visa mana dzīve būtu slavas dziesma Kungam, Viņa lielākam godam un manai un tavai laimei.

Amen

Latvijas Bīskapu konferenci arī turpmākos trīs gadus vadīs V.E. Jānis Bulis

10. septembrī uz plenārsēdi bija pulcējušies Latvijas Bīskapu konference. Tajā piedalījās arī apustuliskais nuncijs Baltijas valstīs arhibīskaps Pedro Lopess Kintana. Plenārsēdes laikā notika vēlēšanas, kurās Latvijas Bīskapu konferences priekšsēdētāja amatā uz nākamajiem trīs gadiem tika pārvēlēts Rēzeknes – Aglonas diecēzes bīskaps Jānis Bulis, priekšsēdētāja vietnieka amatā – Rīgas arhibīskaps metropolīts Zbigņevs Stankevičs, bet Līturģijas komisijas vadītāja amatā – Jelgavas diecēzes bīskaps Edvards Pavlovskis. Savukārt par Latvijas Bīskapu konferences ģenerālsekretāru tika ievēlēts Liepājas diecēzes bīskaps Viktors Stulpins.

Latvijas Bīskapu Konference apvieno Latvijas bīskapus, kas kopīgi veic noteiktu pastoraļo kalpojumu Latvijas Kristum ticīgo labā, izmantojot tādas apustulāta formas un līdzekļus, kas piemēroti konkrētajam laikam un vietai. Latvijas Bīskapu konference ir dibināta 1997. gada 15. novembrī un tajā ietilpst četras diecēzes: Rīgas, Liepājas, Jelgavas un Rēzeknes – Aglonas diecēze.

No www.katolis.lv

“Es esmu ceļš, patiesība, dzīvība,” tā saka Jēzus...

Ar Dieva gādību Vidsmuižas draudzes bērni Annija Tumāne, Zanda Brenča, Madara Zalāne, Dāvis Usāns, Armands Bruzgulis, Emīls Reigins, Evelīna Eriņa, Marta Beča un Jānis Bečs skolotājas Elzas Leimanes vadībā šovasar jūnijā piedalījās vasaras katehēzes nedēļā KaNeLa. Tā notika kristiešu atpūtas centrā “Gančauskas” un to organizēja Romas Katoļu Baznīcas Betānijas domīnīkņu māsu kongregācija kopā ar Rīgas Augstākās reliģijas zinātņu institūta (RARZI) Katehēzes centru. Savu atbalstu sniedza arī Latvijas katoļu draudzes, katehēti un brīvprātīgie.

No sirds pateicos Dievam par iespēju piedalīties šajā katehēzes nedēļā! Paldies nometnes vadītājam māsa Diānai Cērmanei un priesteriem Aleksandram Stepanovam, Pēterim Skudram un Rihardam Rasnacim par interesantajām, izsmeljošajām un aizraujošajām apmācībām, katehēzēm un Dieva vārdu.

Paldies mūsu draudzes prāvestam Česlavam Mikšto par garīgo atbalstu un transporta organizēšanu. Paldies vecākiem, kuri iedrošināja bērnus un uzticēja viņus nometnes audzinātājiem.

Šī nometne deva iespēju izdzīvot Baznīcu kā kristiešu kopienu. Tās bija īpa-

šas brīvdienas bērniem, kuri vēlas tuvāk iepazīt Dievu un Baznīcu.

Kopīgi svinējām svēto Misi, adorējām, lūdzāmies un slavējām Kungu mūsu Dievu! Krustaceļam gatavojām altārus un svētbildes, gājām procesijā, rakstījām psalmus un devām savas liecības. Visu nometnes laiku bija brīnišķīga mūzika, dažus instrumentus bija paņēmuši līdzī arī bērni.

Protams, bija grūtības. Bērni bija izgājuši no ierastās komforta zonas, kad var gulēt, cik ilgi gribas, spēlēt datorspēles, stundām ilgi runāt pa telefonu, sūtīt izziņas un rakstīt e-pastus. Šeit bija noteikts režīms, kuru vajadzēja ievērot, un telefons bija iedots tikai uz vienu stundu dienā. Ikviens dalībnieks bija apņēmies pildīt iekšējās kārtības noteikumus, pildīt Dieva likumus un atbalstīt citus šajā ceļā. Kā nu kuram tas izdevās, bet vēlēšanās un apņemšanās bija. Caur grūtībām mēs tikai augam un attīstāmies, un arī par to mums jāslavē Dievs un viņam jāpateicas.

Tā ir liela bagātība un arī vērtīgākais, kas šajā dzīvē ir — satikt cilvēkus, īpaši tos sāpīnātos, pamestos, nemīlētos un grūti milamos, veidot un uzturēt ar viņiem attiecības, būt līdzās. Nometne man bija kā dzīves Krustaceļa stacija,

kurā es apstājos. Un es ieraudzīju sarežģītus likteņus, dzīves un raksturus. Katrā no satiktajiem bija jāpūlas sarežģēt, samīlot un iedrošināt to mazo, trauslo bērniņu, kas aiz bailēm un pārdarījumiem dziļi ieslēpies viņā.

Dieva Vārds nepastāv tikai rakstūta vai ar muti sludināta citāta veidā. Dieva Vārds ir izsakāms mīlestības darbībā. Tāpēc arī kalpošana notiek ikdienas skolā. Bērns jāatveseļo kopumā — jāatīsta prāts, domāšana, dzīves uztvere, jāveido pareiza izpratne par vērtībām; jāsakārto psihe, jāuzlabo tikumība un morāle. Viens no šādiem audzināšanas paņēmieniem, protams, ir personīgais piemērs. Otrs paņēmienis — gādāt par to, lai bērnam ir iespēja darīt labus darbus. Darot ko labu citiem, par to neko neprasot, veidojam cilvēku labāku.

Šajā nometnē tikām Dieva stiprināti. Turpināsim iet šo ceļu, kurš ved mūs uz debesu mājām.

“Es esmu ceļš, patiesība, dzīvība, tā saka Jēzus...”, dungojot šo dziesmu, kuru iemācījos nometnē, saku paldies visiem, kurus satiku savā dzīves ceļā šajās nometnes dienās!

Slava Kristum!

E.Leimane,
Galēnu pamatskolas skolotāja

Māras Zemes bērnu svētceļojums uz Poliju konsekrēto personu gadā no Vidsmuižas draudzes

Turpinājums. Sākums "Novadnieka" 25. augusta numurā.

Pa ceļam uz nākamo svētvieta **Liheņā**, bija iespēja ielūkoties pasaulslavenā 19. gadsimta pianista un komponista Federika Šopēna dzimtajās mājās Želazovā Voļā. Šeit viņš piedzima 1810. gadā 1. martā. Te varēja apskatīt klavieres, kādas tolaik izmantoja izcilais mūziķis. Ap māju izveidots labs izkoptais parks ar dažādiem augiem, ziediem un upīti rada patīkamu gaisotni. Apsēžoties uz kāda no izvietotajiem soliņiem, visā teritorijā caur skaļruņiem var klausīties kvalitatīvi atskaņoto F.Šopēna klaviermūziku. Lai arī fenomenālās dzirdes īpašnieks nav sacerējis nevienu skaņdarbu, ko varētu izmantot dievkalpojumos, tomēr viņš bija ticīgs cilvēks. Ne velti pēc aiziešanas aizsaulē Parīzē 1849. gadā 17. oktobrī Federika māsa viņa sirdi atveda uz Varšavu un tā līdz pat šodienai ir iemūrēta Krusta baznīcas fasādes sienā. Šopēnu ģimene pēc nākamā komponista piedzimšanas Želazovā Voļā drīz vien pārcēlās uz galvaspilsētu un vairākus gadus dzīvoja blakus šim dievnamam, kur piedalījās dievkalpojumos kā draudzes locekļi.

Tuvojoties Liheņai pa šaurajiem lauku ceļiem, zeltainajām labību druvām, svētceļnieki slavēja Dievu ar dziesmām līdz brīdim, kad nelielā ciematīņā pavērs skats uz grandiozo baziliku, kura uzbūvēta 10 gadu laikā un iesvētīta 2004. gada 12. jūnijā. Tā ir vislielākā un viena no greznākajām svētnīcām Polijā ar 25 000 m² lielu platību, kurā izvietoti soli 3000 sēdvietām un 7000 stāvvietas. Dievnamam ir 365 logi atbilstoši dienu skaitam kalendārā gadā. Par cik vakara pusē pulksten 20.00 notika lielisks ērģelmūzikas koncerts, nevarēja nepievērst uzmanību pašam instrumentam, kurš sastāv no pieciem stabuļu blokiem, sešiem manuāliem, 157 reģistriem un 12 323 stabuļiem (garākās no tām pārsniedz 10 metru garumu). Modernās ērģeles netiek darbinātas ar pneimatisko vai mehānisko sistēmu, bet gan elektroniski ar releju palīdzību. Arī pats ērģelnieks nedarbina instrumentu no balkona, kur izvietots galvenais stabuļu bloks, bet gan pie galvenā altāra.

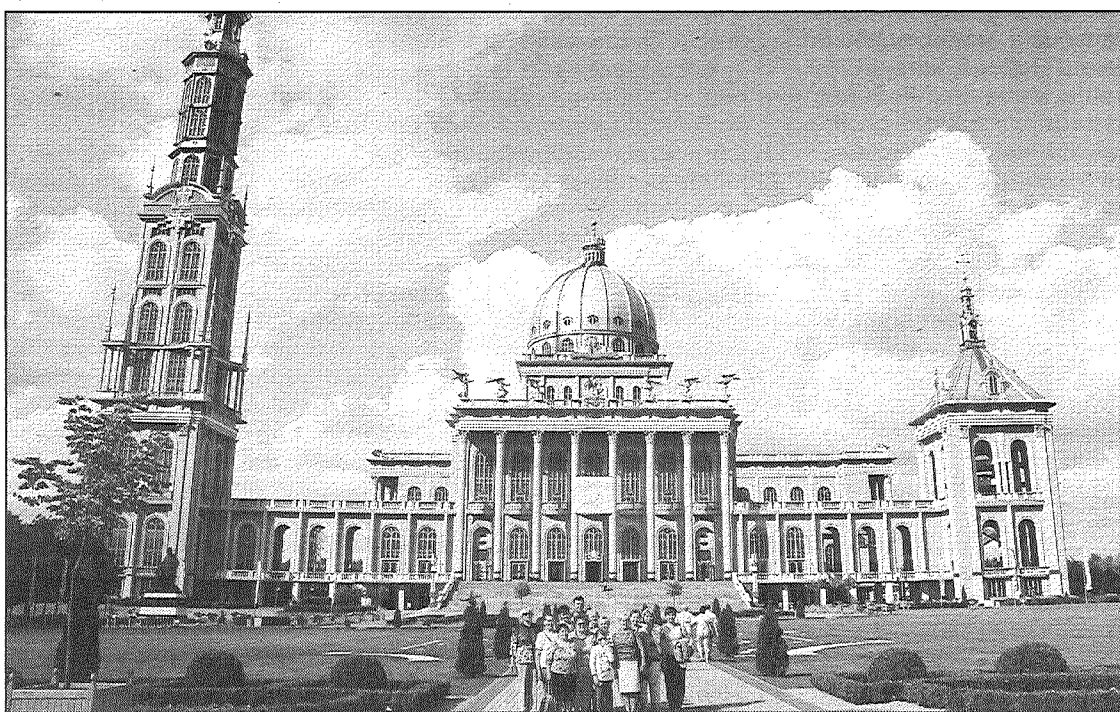
Blakus bazilikai uzbūvētais tornis ar krustu sasniedz 141 metra augstumu. Tajā katrs, kas vēlas un kuram atļauj veselība, var uzkāpt pa 762 pakāpieniem līdz 114 metru augstumam vai arī doties augšā ar liftu, no kurienes var apskatīt gleznaino apkārtni. Viss te ir milzīgs izmēros, pat svētceļniekiem paredzētās viesnīcas telpas ir iespaidīgas, tikai Dievmātes brīnumdarītājas stāglezna ir ļoti maza izmēra (9,5 x 15,5 cm). Tas viss sasaucās ar pazemīgās Kunga Kalpones vārdiem: "Mani svētīgu teiks visas paudzes, jo Varenais man ir darījis lielas lietas." (Lk.1.48-49).

Kā katras dienas rīts, tā arī 16. jūlijs sākās ar svēto Misi Bazilikā. Šoreiz tā bija daudz svinīgāka ne-

kā iepriekšējās dienās, jo piedalījās ap 20 priesteri, pārsvarā mariāņu tēvi (uz vietas dzīvo vairāku nekā 40 Mariāņu kongregācijas garīdznieki), kuru aprūpei Baznīca ir uzticējusi Liheņas svētvieta. Zīmīgi bija tas, ka šī diena bija veltīta svētai Marijai (16. jūlijā katoļu Baznīca Jēzus Māti godina kā Karmela kalna Dievmāti).

Otra svētceļojuma daļa saistījās ar kādreizējo Prūsijas teritoriju, kura līdz 1945. gadam atradās Vācijas pārvaldē, bet pēc Potsdamas konferences daļa nonāca patreizējā Polijā. Vairumam no mums Prūsija asociējas ar asimilēto tautu un izmirušo prūšu valodu un kultūru, taču, ieskatoties tuvāk, atklājam dažas ievērojamas svētvietas un citus objektus ar seno arhitektūru, kāda nav raksturīga citiem Polijas reģioniem. Ne mazāku uzmanību piesaistīja gleznainā daba ar neskaitāmiem ezeriem. Maz kas zina, ka vēsturiski Prūsijai bija ciešas saites ar Latviju — vairāk nekā 300 gadus šīs zemes četras katoļu Baznīcas bīskapijas (Helmē, Varmijas, Pomezānijas un Sambijas) ietilpa Rīgas arhidiecēzes sastāvā, kuru dibināja pāvests Aleksandrs IV 1255. gadā. Lai to labāk saprastu, jāņem vērā fakts, ka viduslaiku Prūsija robežojās ar Kurzemi.

Sākumā nokļuvām senās Prūsijas robežpilsētā **Toruņā**, kura no 1280. gada pievienojās Hanzas pilsētu savienībai, bet no 1997. gada vecpilsētas vēsturiskais centrs tika iekļauts UNESCO pasaules kultūras mantojuma sarakstā. Šī pilsēta ir īpaša ar to, ka postošo karu laikā minimāli cieta. Tāpēc svētceļniekiem pavērs neparasta iespēja ieraudzīt unikālos viduslaiku autentiskos arhitektūras šedevrus, ielūkojoties ne tikai greznajos dievnamos, bet arī varēja apskatīt sabiedriskām vajadzībām būvētas celtnes un šķībo torni, kuru uzbūvējis kāds krustnešu bruņinieks. Pilsētas ielās ir vairāki pieminekļi ar savu stāstu, taču starp visiem izceļas liela izmēra mūka Nikolaja Kopernika monuments, kurš bija izcils pasaules mēroga ģēnijs. Toruņa ir visizcilākā iedzīvotāja dzimtā pilsēta, kur mazais Nikolajs pirmo reizi šīs pasaules gaismu ieraudzīja 1473. gada 19. februārī. Viņš pieder pie tiem cilvēkiem, kurš zinātnes vēsturē izsauca vienu no svarīgākajām revolūcijām. Par šo zinātnieku mēdz izteikties: "Apstādināja sauli un iegrieza zemi". Nikolajs atklāja heliocentrismu, balstoties ne tikai uz debess ķermeņu pētniecību, bet arī pateicoties dziļai ticībai Dievam. Lieliski pārzināja Svētos Rakstus un pārdomāja Jēzus vārdos: "Es esmu pasaules gaisma" (Jn. 8.12). Viņš saprata, kā bez Dieva nav iespējama dzīvība virs zemes, tā arī bez saules, nonāca pie skaidras pārliecības, ka visa dzīvā un kosmosa Radītājam jābūt centrā, tā visspožākai zvaigznei, kura apgaismo un silda zemi, arī ir jābūt centrā. Šo patiesību spēja pierādīt matemātiski, kuru nemēģina apstrīdēt pat mūsdienu "prāta milži".

● Liheņas bazilika – milzīga, skaista un iedvesmojoša.

● Pie Nikolaja Kopernika dzimtajās mājās Toruņā.

Vakarpusē apstājamies **Getšvaldē**, kur par svētceļnieku labklājību rūpējas viesmīlīgās klostermāsu, kuras pieder pie Bezvainīgās Vissvētākās Jaunavas Marijas māsu kalpoņu kongregācijas. Getšvaldes ciemats kļuva slavens, pateicoties Dievmātes brīnumainai atklāsmei 1877. gadā. Netālu no esošās baznīcas uz kļavas padarījās neparasti skaista Sieviete trīspadsmitgadīgai meitenei Justīnei, nedaudz vēlāk arī divpadsmitgadīgai Barbarai. Uz meiteņu jautājumu "Kas Tu esi?", Kundze atbildēja: "Es esmu Bezvainīgi Ieņemtā Vissvētā Marija." Uz jautājumu "Dieva Māte, kāds ir Tavs lūgums?" atbildēja sekojoši: "Vēlos, lai lūgtos rožukroni un lai cilvēki atturētos no alkohola lietošanas." 19. gadsimta otrajā pusē Getšvaldes apkārtnē pārmērīgā alkohola lietošana bija plaši izplatīta. Piecus gadus vēlāk toreizējais prāvests Augustīns Veihsels rakstīja sekojoši: "Ne tikai mana draudzē, bet visa apkārtnē pēc Dievmātes parādīšanās cilvēki kļuva dievbijīgi. Visās mājās ģimenes locekļi kopā lūdzās rožukroni, ļoti daudzas personas iestājās klosteri, regulāri nāk uz baznīcu..." Kaut arī no debesu Karalienes parādīšanās

jau pagājuši 138 gadi, tomēr poļi un citu tautu ticīgie arvien ir uzticīgi Viņas lūgumam – trīs reizes dienā pulcējās dievnamā uz rožukrona lūgšanām, kā arī piedalās svētajā Misē. Par ko pārliecinājās mūsu lūgšanām, ienākot baznīcā pirms pulksten 7.00, lai piedalītos rīta svētajā Misē. Pateicoties neatlaidīgām lūgšanām, arī mūsdienās notiek daudzi ticības atgūšanas un miesīgās izdziedināšanas brīnumi, par ko vēsta Baznīcas un mediķu apstiprinātie dokumenti.

Getšvaldes svētnīcu poļi sauc par savu "Lurdu", jo te notika un notiek viss līdzīgi kā Francijā, kur svētā Marija bija parādījusies meitenei Bernadetei. Vienā no 160 reizēm Jēzus Māte parādījās pie ciemata avota un to pati svētīja. Svētceļnieki no tā nepārstāj smelt ūdeni līdz pat šodienai. Daudzi no Dieva saņem mierinājumu ciešanās un tiek dziedināti no dažādām kaitēm. Vēl tikai gribētu piebilst, ka šī ir vienīgā svētvietā Polijā, kur Baznīca oficiāli ir apstiprinājusi Dievmātes parādīšanās autentiskumu.

Saņemot dvēseles un miesas stiprinājumu, ar pacilātu noskaņojumu un prieku sirdis devāmies uz nākamo svētvieta –

Stočku Kļāstornu. Arī šajā vietā ticīgie īpašā veidā godina Jaunavu Mariju. Barokālās bazilīkas galveno altāri grezno Miera Karalienes brīnumdarītājas stāglezna, kura atvesta no Romas 1641. gadā. Atšķirībā no iepriekšējām tā iespiedās atmiņā ar lielo izmēru (augstums 2,30 m, platums 1,60 m). Tē ļoti spēcīgi skan aicinājums lūgties par mieru, kāds vairāku tautu starpā ir sagrauts vai apdraudēts. Mariāņu tēvs Kristaps atklāja, ka viņš un draudze katru dienu īpašā veidā lūdz Dievu par miera atjaunošanos kaimiņu zemē Ukrainā.

Stočka Kļāstorna konfiscētajās klostera telpās socistēmas valsts varas pārstāvji no 1953. līdz 1954. gadam apcietinājumā turēja kardinālu Stefanu Višinski. Šajā laikā posmā cienījamais Baznīcas virs sevi pilnīgi uzticēja Miera Karalienei un veiksmīgi pārvarēja visas neērtības un grūtības, ar kurām viņš bija spiests saskarties. Tēvs Kristaps iepazīstināja ar dzīvojamu telpu un apstākļiem, kādos vajadzēja uzticīgajam Dieva kalpam atrasties. Neskatoties uz vājo fizisko veselību, tomēr garā neviens viņu nespēja salauzt.

Priesteris Ā. Mikšto
Nobeigums sekos.

JA TEV GRŪTI, TAD NEKAVĒJOTIES STEIDZIES PIE DIEVA.

LĪVĀNU NOVADĀ

Veikta labiekārtošana Rožupes estrādē

Tie, kas pagājušajā mēnesī apmeklēja danču muzikantu saietu Rožupē, varēja pārliecināties, ka Rožupes estrāde nu izskatās gluži vai citā vietā pārvietota. Livānu novada dome izsaka pateicību sponsoriem: SIA „Mark Invest Latvia”, SIA „Livānu kūdras fabrika”, SIA „Čiekuriņi” un SIA „Livānu biokīmiskā rūpnīca”.

Plaša un norobežota automašīnu stāvvietā, jauni soliņi, ērta piekļuve estrādei nevis no sānu ieejas, kā tas bija agrāk, bet tieši pretim, atklājot Feimankas upes līču iekļauto brīvdabas estrādi pavisam citādā, daudz patīkamākā ainaviskā risinājumā. Tas viss paveikts pašvaldībai kopā ar vie-

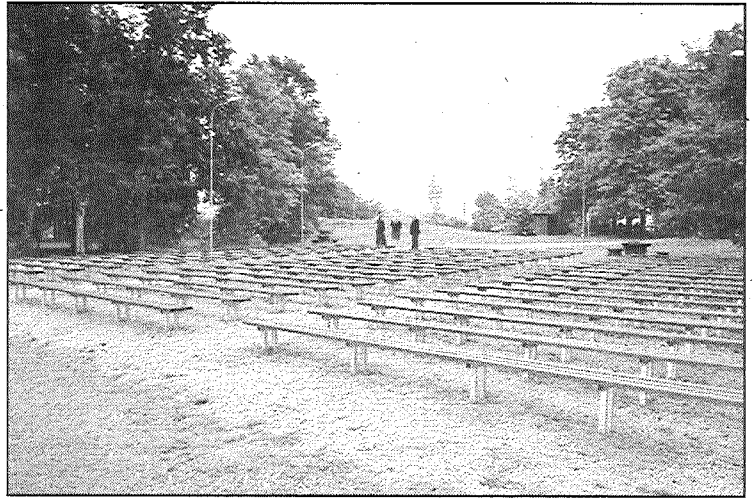
tējiem uzņēmējiem. Atliek vien atzīt – labi pastrādāts!

Rožupes pagasta pārvaldes vadītājs Andris Neicenieks stāsta, ka 2014. gada pavasarī Rožupes pagasta pārvaldē pieņemts lēmums par skatītāju soliņu nomaiņu Rožupes estrādē, reizē ar to izveidojot stabili, līdzenu pamatni zem tiem. Nolemts šos darbus paveikt līdz Rožupes pagasta lielākajam pasākumam – danču muzikantu saietam.

Dolomita šķembas soliņu pamatnes izbūvei piešķīra uzņēmums SIA „Mark Invest Latvia”, soliņu pamatni sagatavoja SIA „Livānu kūdras fabrika”, zāģmateriālus soliņiem nodrošināja SIA „Čiekuriņi”. Solu izgatavošana un uzstādīšana tika veikta par Livānu novada domes līdzekļiem. Soliņu krāsošanas un sakopšanas

darbus veica Rožupes pagasta komunālā saimniecība. Paralēli šiem darbiem Rožupes estrādē tika uzstādītas jaunas apgaismojuma laternas.

Savukārt 2015. gada pavasarī, risinot jautājumu par automašīnu stāvvietas izveidi estrādes pasākumu apmeklētājiem, tika pieņemts lēmums demontēt divas avārijas stāvoklī esošās ēkas tiešā estrādes tuvumā. Veco ēku vietā tika izveidots automašīnu stāvlaukums ar dolomita šķembu segumu. Automašīnu stāvlaukuma izveide tika veikta par Livānu novada domes līdzekļiem. Lai automašīnu stāvlaukumu norobežotu no estrādes teritorijas un atpūtas zonas, Rožupes komunālā saimniecība par pašvaldības līdzekļiem uzstādīja jaunu žogu un apgaismojuma laternas.

● Rožupes estrādē apmeklētājiem būs lielākas ērtības.

Pirms brīvdabas pasākumu sezonas sākuma tika veikts arī estrādes fasādes kosmētiskais remonts (sienu krāsošana) un labots jumts, ko veica Rožupes komunālā saimniecība.

Rožupes pagastā noasfaltēts puskilometrs ceļa

Atsaucoties Livānu novada domes aicinājumam un pamatojoties uz novada iedzīvotāju vairākkārt pausto viedokli par ceļa posma asfaltēšanas nepieciešamību, VAS „Valsts autoceļu uzturētājs” veicis asfaltēšanas darbus ceļam, kas ved no Rožupes uz Rimicāniem jeb autoceļam V682

Špoģi – Arendole – Upmala – Siļi 500 metru garā posmā. Šis ceļš nepieder pašvaldībai, bet ir valsts vietējās nozīmes autoceļš.

Tika veikta autoceļa dubultā virsmas apstrāde, kā rezultātā grants seguma ceļa posms ieguva asfaltam līdzīgu segumu, kas nodrošina komfortablākus braukša-

nas apstākļus, kā arī tiek novērsta ceļa putēšana.

Šāda seguma noturība ir vidēji pieci līdz desmit gadi, pēc tam virsmas apstrāde ir jāatkārto. Šo tehnoloģiju izmanto uz autoceļiem ar nelielu satiksmes intensitāti. Pirms dubultās virsmas uzklāšanas grants

segums tiek atbilstoši sagatavots – tas tiek nogreiderēts, ja nepieciešams, pieved papildu materiālu, novērš iesēdumus un citus seguma defektus.

Darbi tika veikti no ikdienas uzturēšanas līdzekļiem. Darbus veica VAS „Latvijas autoceļu uzturētājs”.

Lauku ceļiem Livānu novadā – 1,15 miljoni eiro

Septembra sākumā Livānu novada domes vadība un speciālisti apmeklēja visus piecus novada pagastus, lai valdes sēdēs tiktos ar iedzīvotājiem un lemtu par lauku ceļu vai to posmu atjaunošanu.

Kopējais Livānu novadam pieejamais Eiropas Savienības Lauku attīstības programmas 2014. – 2020. gadam pasākuma “Pamatpakalpojumi un ciematu atjaunošana lauku apvidos” finansējums šim mērķim ir 1,15 miljoni eiro – tieši grants ceļu atjaunošanai. Kā sanāksmēs teica Livānu novada domes priekšsēdētājs Andris Vaivods, šo naudu varēja ieguldīt vienā pagastā, taču tas nebūtu godīgi pret pārējiem. Izdalot uz visiem, katram pagastam sanāk ap 230 000 eiro.

Plānošanas un attīstības daļas vadītāja Baiba Vucenlāzdāne pastāstīja, ka ir izstrādāti vienoti ceļu vērtēšanas kritēriji. Vienojoties iedzīvotājiem, nolemts, ka Jersikas pagastā rekonstruēs ceļu Cirsenieki – Iztekas posmu 2,4 kilometru garumā, sākot darbus no ciemata puses. Rudzātu pagastā atjaunos ceļu Vilkmugura – Piļupsala 2,39 kilometru garumā. Rožupes pagastā paredzēts rekonstruēt Drēņi – Kalvāni – Lietāunieki posmu no 0,9 kilometra līdz trešajam kilometram, Sutru pagastā – ceļu Sutri – Krivoki no 1,58 līdz 3,98 kilometram, Turku pagastā – ceļu Veiguri – Silavas – Robežnieki – Gaini posmā no 3,72 kilometra līdz 6,12 kilometram. Ja viss ritēs bez aizķeršanās, ceļu remonts notiks 2016. gadā.

Pusgadsimts roku rokā

Livānu novadā zelta pāriem pievienojusies vēl viena – Kalvānu ģimene.

Antoņina un Juris Kalvāni viens otram jāvardu teica 1965. gada 14. augustā. Nemanot aizritējuši 50 gadi, kuru laikā piedzīvots gan prieks, gan sūrums, kas ir neatņemama dzīves sastāvdaļa. Antoņina ir klusa, čakla saimniece, ģimenes dvēselīte, bet Juris – celtnieks ar zelta rokām, vienmēr aktīvs, sportisks, joprojām strādā algotu darbu. No pamatiem līdz jumtam uzbūvējis ne vienu vien māju, arī tagadējo ģimenes līgzdu Livānu novada “Dubnas viensētās”. Savulaik dzīves ceļi abus no Livāniem aizveda uz Skrīveriem, kur nodzīvoti 30 gadi, izaudzināta meita, (ir divas mazmeitas), bet tad

● Zeltkāzniekus Antoņinu un Juri Kalvānus (centrā) Livānu novada domes vārdā sveica domes priekšsēdētājs Andris Vaivods (no kreisās) un dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Velga Švirkste (no labās).

senču balss sāukusi atgriezties dzimtajā pusē. Zelta kāzās jubilārus sveica Livānu novada domes pārstāvji.

PREIĻU NOVADĀ

Sociālajam riskam pakļauto bērnu un jauniešu atbalstam pašvaldībā strādā starpinstitucionālā komisija

Ar mērķi mazināt bērnu un jauniešu sociālo atstumtību pašvaldībā un analizēt stāvokli šajā jomā, sniegtot priekšlikumus bērnu tiesību aizsardzības pilnveidošanai pašvaldībā, Preiļu novadā darbojas starpinstitucionālais sadarbības modelis, kas balstās uz dažādu nozaru speciālistu komandas preventīvo darbu un sadarbību jau esošu problēmu risināšanā. Darba grupas redzeslokā atrodas sociālās atstumtības riskam pakļautie bērni un jaunieši ar uzvedības problēmām, kas ir izglītības iestādes pamešanas riska grupā, informē Preiļu novada domes mājas lapas satura redaktore Jolanta Upeniece.

Starpinstitucionālās komisijas sastāvā kopš 2012. gada decembra darbojas Preiļu novada izglītības pārvaldes vadītājs An-

drejs Zagorskis, Preiļu novada bāriņtiesas priekšsēdētāja Anda Mihailova, Preiļu novada sociālā dienesta darbiniece darbam ar ģimeni un bērniem Ritma Vigule, Preiļu novada izglītības pārvaldes bērnu tiesību speciāliste Anita Džeriņa, Valsts Probācijas dienesta Preiļu teritoriālās struktūrvienības vadītāja Ēlita Jaudzema un Valsts policijas pārstāve Anita Puga.

16. septembrī Preiļu novada domē norisinājās kārtējā komisijas tikšanās reize, kuras ietvaros tika pārrunāti aktuālākie jautājumi bērnu tiesību aizsardzības jomā. Sanāksmē komisija diskutēja un meklēja risinājumus situācijām par audzēkņiem, kas neapmeklē skolu, un bērniem, kas nav reģistrēti nevienā izglītības iestādē. Tāpat arī tika aktualizēts jautājums par bērnu tiesību un aizsardzības kursiem,

kas ir jānoklausās personām, kuras ikdienā strādā ar bērniem, savukārt policijas pārstāvji pievērsa uzmanību pasākuma “Drošības nedēļa” plānotajām aktualitātēm. Galvenais jautājums tika vērsts uz speciālistu sadarbību neaktīvo jauniešu, kuri nepamāc, nestrādā, neapgūst arodu, iesaistīti un uzraudzības mehānisma izveidi, lai bērni un jaunieši nepieskatīti neklaiņotu ielās, bet tiktu iesaistīti un nodarbināti kopienas dzīvē.

Komisijas priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis uzver, ka starpinstitucionālajā sadarbībā pozitīvais faktors iezīmējas tajā aspektā, ka sadarbības vienības nevis sūta viens otram vēstules, bet, regulāri sanākot kopā, atrod risinājumus. Virzītājs problēmjautājumiem var būt jebkurš no die-

nestiem, jo iesaistoties jautājumi tiek risināti sadarbībā. Tāpat arī kopēja pieeja problēmas risināšanai atvieglo saziņas mehānismu starp vecākiem, izglītības iestādi un iesaistītajām institūcijām. Katra no iesaistītajām vienībām ir kompetenta un meklē risinājumus savu iespēju robežās, piemēram, izglītības iestāde nodrošina mācību un audzināšanas procesu, kā arī sniedz bērnam atbalstu, sociālais dienests sniedz finansiālu un psihosociālu atbalstu, bāriņtiesa lemj par nepieciešamību atņemt vecākiem aprūpes tiesības un lemj par bērna ārpusģimenes aprūpi, policija veic izmeklēšanas darbības un Valsts Probācijas dienests nodrošina likumpārkāpumu profilakses darbu.

Lappusi sagatavoja L.Rancāne un L.Kirillova

DAUGAVPILS

Pret ģimenes ārsti uzsākta administratīvā lietvedība

Pret Daugavpils ģimenes ārsti, kuras pacientu ambulatorās kartes nesēn atrastas izmestas pilsētas mežā, uzsākta administratīvā lietvedība.

28. augustā laikraksta "Latgales Laiks" redakcijā vērsās kāds Jaunās Forštates mikrorajona iedzīvotājs, kurš iepriekšējā dienā pastaigas laikā pilsētas mežā bija uzgājis neparastu atradumu — kartona kastes, kas piepildītas ar pacientu ambulatorām kartēm un citiem medicīniskiem dokumentiem. Minētie dokumenti pieder konkrētai ģimenes ārsta praksei Daugavpilī. Kastēs vīrietis bija uzgājis vairāk nekā 200 pacientu kartes ar visiem viņu personas datiem un slimības vēsturi. Savu atradumu vīrietis nofotografēja un atsūtīja redakcijai fotogrāfijas, kuras tika pārādresētas Nacionālā veselības centra Latgales nodaļai

un Veselības ministrijai.

Gan Veselības ministrija, gan NVD Latgales nodaļa minēto informāciju pārādresēja veselības inspekcijai, kuras funkcija ir uzraudzīt un kontrolēt ārstniecības iestādēm saistošo normatīvo aktu izpildi veselības aprūpes jomā.

Veselības ministrijas Komunikācijas nodaļas preses sekretāre Agnese Gusarova pastāstīja, ka pacientu datu pieejamības un drošības jautājumus reglamentē vairāki normatīvie akti, piemēram, ārstniecības iestāžu medicīnisko dokumentu lietvedības kārtību nosaka MK 2006. gada noteikumi nr. 265 "Medicīnisko dokumentu lietvedības kārtība", personas datu aizsardzību regulē "Fizisko personu datu aizsardzības likums", bet pacienta tiesības un to aizsardzību nosaka "Pacientu tiesību likums". Minētie normatīvie akti paredz, ka pacientu dati ir aizsargājami un ir

ierobežotas pieejamības informācija, un ka visa informācija, kas attiecas uz identificētu vai identificējamu pacientu, ir aizsargājama saskaņā ar fizisko personu datu aizsardzību regulējošiem normatīvajiem aktiem.

Agnese Gusarova atzīst, ka ģimenes ārsts apkopo un uzglabā medicīniskos ierakstus par veselības aprūpes pakalpojumu saņemšanu, ievērojot personas datu aizsardzību. Tāpat ģimenes ārsts darba laikā nodrošina, ka informācijai par pacientiem nevar piekļūt ārstniecības procesā neiesaistītas personas, bet ārpus darba laika pacienta medicīniskos ierakstus un tajos ietvertu informāciju uzglabā atsevišķā slēdzamā telpā vai slēdzamos skapjos, kas nodrošināti pret ārstniecības procesā neiesaistītu personu piekļūšanu. Turklāt saskaņā ar normatīvo aktu regulējumu ģimenes ārstam jānodro-

šina medicīnisko ierakstu, kas veikti ambulatorā pacienta medicīniskajā kartē, glabāšana 75 gadus pēc pēdējā veikta ieraksta. Gadījumos, kad pacients maina ģimenes ārstu, ģimenes ārsts nodod pacienta izraudzītajam ģimenes ārstam pilnīgus medicīniskos ierakstus par attiecīgo pacientu.

Atbilstoši savai kompetencei, 3. septembrī Veselības inspekcijas Latgales nodaļa veica kontroli šajā ģimenes ārsta praksē un pārbaudes laikā konstatēja, ka medicīniskā dokumentācija netiek uzglabāta atbilstoši MK 2006. gada Noteikumu "Medicīnisko dokumentu lietvedības kārtība" prasībām, proti, pacienta medicīniskajiem ierakstiem un tajos ietvertajai informācijai var piekļūt ārstniecības procesā neiesaistītas personas. Veselības inspekcijas Latgales kontroles nodaļas vadītāja Ludmila Vainiņa savā atzinu-

mā raksta, ka medicīniskā dokumentācija doktorātā tiek uzglabāta skapjos, kas nav slēdzami. Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 45. panta 3. daļu, ārstniecības iestādē uzsākta administratīvā pārkāpuma lietvedība. Saskaņā ar LAPK 45. 3. pantu par ārstniecības procesā iegūto konfidencialo ziņu nelikumīgu izpaušanu ārstniecības personai paredzēts naudas sods līdz 350 eiro.

Jāatzīst, ka nekāds paskaidrojums, kā dokumenti varēja nokļūt no doktorāta mežā un kāds ir tālākais liktenis, netika saņemts ne no vienas institūcijas. Var tikai minēt, vai tā bija nepiedodama pavišība vai kādi citi iemesli.

Ētisku apsvērumu pēc ārstes vārds rakstā nav minēts, taču jācer, ka tā būs rūgta mācība gan viņai, gan citiem šīs profesijas pārstāvjiem.

"Latgales Laiks"

RĒZEKNE

Rēzeknē iekļūdušais alnis iemidzināts

15. septembrī pulksten 0.14 VUGD saņēma informāciju, ka Rēzeknē, Raiņa ielā, dzīvojamās mājas pagalmā pastaigājas alnis.

Dzīvnieks bija ievainots, līdz ar to pārvietojās pavisam lēni. Sadarbībā ar Valsts mežu dienesta darbiniekiem un vetārstu dzīvnieks tika iemidzināts un ievietots Valsts mežu dienesta automašīnā. Par tālāku rīcību ar dzīvnieku lēma mežu dienesta darbinieki.

Tāda ir oficiālā informācija. Taču aiz šiem skopajiem vārdiem slēpjas situācija, kas atklāj problēmu klāstu, ar kurām nākas saskarties gadījumā, kad pilsētā iekļūvis meža zvērs.

Operācijā "Alnis" iesaistījās gan Valsts policija, gan VUGD

dienesta, gan Austrumlatgales virsmežniecības darbinieki.

Virsmežziņa vietnieks Aleksandrs Lubāns stāsta, ka rudenī īpaši jāuzmanās tieši no lielākajiem meža zvēriem — alņiem.

— Rudenī sākas alņu riesta laiks. Testosterona līmenis tēviņa organismā krasi paaugstinās un dzīvnieki bieži vien zaudē kontroli. Viņi vairs nepievērš uzmanību ne cilvēkam, ne transportam, ne draudošajām briesmām.

Šajā gadījumā alnis pilsētā ienāca no Ziemeļu rajona puses. Viņš jau bija šķērsojis dzelzceļa sliekšni un pa viaduktu lēnām gāja pilsētas virzienā. Skaidrs, ka dzīvnieks bija šokā, jo viņam bija lauza priekšējā. Iespējams, ka alnis traumā bija guvis, vai nu iekritot kādā bedrē, vai kanalizācijas akā. Iespējams, ka viņu

varēja traumēt vilciens vai automašīna. Tagad par to runāt nav jēgas, jo, izvērtējot situāciju, kļuva skaidrs, ka dzīvnieks pēc iespējas ātrāk ir jāiemidzina. Un te atklājās, ka šādos gadījumos nav ne instrukciju, ne plānu, kā rīkoties.

Pirmkārt, bija jāatrod trankvilizators, ar ko dzīvnieku iemidzināt. Domājām, ka tādām jābūt Pārtikas un veterinārajā dienestā. Nekā. Nebija. VUGD dienestā dispečerei izdevās sazvanīt vetārsti Jolantu Kuzņecovu Rēzeknē. Jāsaka paldies šai atsaucīgajai ārstei, kura nekavējoties iedeva zāles, paskaidroja, kāda doza ir jālieto un kurā vietā dzīvniekam jāiešauj.

Protams, dzīvnieks cieta lielas sāpes un vishumānākais, ko šajā gadījumā varēja izdarīt, bija viņu

iemidzināt. Tas arī tika izdarīts.

Daudz vienkāršāk un ātrāk būtu alni nošaut. Taču likumdošana pilsētas teritorijā pielietot šaujameroci aizliedz.

Iemidzināto alni nogādājam uz mežu un aprakām. Tāds, lūk, bēdīgs gadījums. Taču tas kārtējo reizi aktualizēja problēmu par to, kā dienestiem rīkoties, ja pilsētā iekļūdis meža zvērs. Ja vetārstē, žēlodama dzīvnieku un gribēdama ātrāk pārtraukt viņa ciešanas, nebūtu ziedojuši trankvilizatoru, tad ko mēs darītu?

Cerams, ka Rēzeknes pašvaldība, kuras teritorijā notika šis incidents, atlīdzinās vetārstēti tērpiņus par zālēm.

Sazinājāmies ar Jolantu Kuzņecovu. Viņas atbilde bija vienkārša:

— Savādāk rīkoties es neva-

rēju. Tas ir mans darbs. Žēl tikai, ka dzīvnieku nācās iemidzināt. Taču šādos gadījumos tas ir no tiesas labākais risinājums. Pat, ja mēģinātu alni ārstēt, no tā nebūtu jēga, jo meža dzīvnieks nebrīvā pārdzīvo milzīgu stresu un atveseļošanās praktiski nav iespējama. Tā būtu tikai liela mocišanās.

Tā bēdīgi beidzās alņa ierašanās Rēzeknē.

Taču, ņemot vērā, ka rudenī alņi tiešām nav prognozējami, gan policijas, gan meža dienesta darbinieki aicina īpaši uzmanīties autovadītājiem, jo tieši šajā laikā notiek daudz transporta līdzekļu sadursmju ar meža dzīvniekiem. Diemžēl tās nereti beidzas letāli ne tikai dzīvniekam, bet arī autovadītājam un pasažieriem.

"Ludzas Zeme"

JĒKABPILS

Dunaviešiem iegādāts ugunsdzēsamais aprikojums

Jēkabpils novada Dunavas pagasta iedzīvotāji apgūst darbu ar jaunu ugunsdzēsamo aprikojumu — piekabi, jaudīgu sūkni un šļūtenēm, ko Jēkabpils novada pašvaldība iegādājusies dunaviešu vajadzībām. Tehnika iegādāta, jo pagastā nav brīvprātīgo ugunsdzēsēju, savukārt tuvākās Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta brigādes atrodas tālu, turklāt ugunsdzēsēju nokļūšanu galamērķī apgrūtinā sliktās kvalitātes autoceļi.

Dunavas pagasta pārvaldes vadītājs Andris Baltaruņķis skaidro: "Mums ir tāda situācija, ka pašiem jāgādā par savu drošību. Tuvākie ugunsdzēsēji mums ir Jēkabpilī, Aknīstē un Viesītē, pašvaldības brīvprātīgie ugunsdzēsēji ir Rubenā, bet saprotiet, ka pašvaldībai nav tādu līdzekļu, lai uzturētu komandu, kas dežūrē. Ja tas cilvēks ir uz vietas, viņš palīdz, bet ja viņa nav... Bet uz šo ugunsgrēku, kas šeit nesēn notika, Rubenā glābēji bija klāt pirmie."

Pērn 1. decembrī Urbānu ģimene ugunsgrēkā zaudēja pašu būvēto un iekārtoto māju "Mežabeles", kā arī visu iedzīvi. Vietējie ir pārliecināti, ka māju būtu izdevies glābt, ja būtu pieejama

ugunsdzēsamā tehnika turpat uz vietas. Gan Dunavas pagasta iedzīvotāji, gan Jēkabpils novada pašvaldība cer, ka turpmāk, pateicoties jaunajam aprikojumam, ugunsgrēkus būs iespējams likvidēt

daudz ātrāk, novēršot lielas nelaimes.

Jēkabpils novada pašvaldības deputāts Uldis Auzāns par jauno tehniku saka: "Minūtes laikā var visu sagatavot, un tad jau notiek darbība. Daudzas nelaimes varbūt tiks novērsta, jo gaidīt, kamēr atbrauks ugunsdzēsēji..."

Uldis Auzāns, kurš bija aktīvs atbalstītājs idejai par to, ka budžetā jāparedz līdzekļi aprikojuma iegādei, ir pārliecināts, ka šāda tehnika būtu nepieciešama ikvienā pagastā, kur nav ugunsdzēsamās mašīnas un ugunsdzēsēju brigādes.

Pēc tam, kad iedzīvotāji bija iepazīnušies ar instruktažu, notika praktiskās apmācības, kurās interesenti komandās varēja izmēģināt tehniku darbībā uz ātrumu.

Dunavas pagasta pārvaldes vadītājs Andris Baltaruņķis skaidro, ka ugunsdzēsamā tehnika atradīsies brīvi pieejamā vietā. Ziemā tā būs katlu māja, bet par to, kur aprikojums atradīsies vasaras mēnešos, vēl tiks domāts.

"Jēkabpils Laiks"

Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldē reģistrētie notikumi

Balvu novadā atrasts sievietes liķis ar šautu brūci

Balvu policijas iecirkņi nesēn tika saņemta informācija par to, ka Balvu novada Lazdulejas pagastā savās mājās tika atrasts 1942. gadā dzimušas sievietes liķis ar vardarbīgas nāves pazīmēm, proti, šautu brūci. Par tālāko informē Valsts policijas Latgales reģiona pārvaldes Kārtības policijas biroja Prevencijas nodaļas inspektore Anastasija Laizāne.

Nekavējoties tika ierosināts kriminālprocess un sākti neatliekamie izmeklēšanas pasākumi, kuru rezultātā uz aizdomu pamata par šī nozieguma izdarīšanu aizturēts cietušās sievietes dzīvesbiedrs — 1944. gadā dzimis vīrietis, kurš līdz šim policijas redzeslokā nebija nonācis. Atrasts un izņemts nozieguma izdarīšanas rīks — nelikumīgi glabāta medību bīse.

Policijas darbinieki turpina izmeklēšanu pēc Krimināllikuma 116. panta (slepkaivība) uzsāktajā kriminālprocesā un skaidro notikušā iemeslus un apstākļus. Viena no notikušajām versijām ir savstarpējs sadzīvīka rakstura konflikts.

Daugavpili aplaupītas sievietes. Aizdomās turētais ļaundaris aizturēts

14. septembrī Daugavpili policisti aizturēja vīrieti, kurš tiek turēts aizdomās par triju sieviešu aplaupīšanu, ziņo policijas pārstāve A.Laizāne.

Policijas rīcībā nonāca informācija par to, ka Ķīmijas mikrorajonā aplaupīta kāda sieviete. Skaidrojot notikušā apstākļus, policisti uzzināja, ka uzbrukums kundzei noticis ap pusdienlaiku Mendeļejeva ielā, kad nenoskaidrots vīrietis, nodarot miesas bojājumus 1964. gadā dzimusiai sievietei, nolaupija viņai mobilo telefonu. Pēc uzbrukuma cietušajai bija nepieciešama medicīniskā palīdzība, jo uzbrucējs bija nodarījis vairākas traumas.

Policijā tika uzsākts kriminālprocess un

sākta ļaundara meklēšana, kuras rezultātā jau vakarā tika aizturēts aizdomās turamais, kāds 1985. gadā dzimis vīrietis. A.Laizāne uzsver, ka aizturētais tikai pirms mēneša bija atbrīvots no ieslodzījuma, kur izcietā sodu par analogiska rakstura nozieguma pastrādāšanu, proti, piecu laupīšanu izdarīšanu.

Izmeklēšanā noskaidrojās, ka pēc atbrīvošanas no cietuma līdz jauna nozieguma pastrādāšanai pagājušas tikai aptuveni divas nedēļas, jo 22. augustā turpat Mendeļejeva ielā viņš kādai vecai kundzei no rokām bija izrāvis somiņu. Savukārt vēl pēc pāris nedēļām, 6. septembrī, tajā pašā vietā kādai citai sievietei nolaupijis telefonu un naudu.

Uzbrucējs aizturēts un atrodas izsliecīgās aizturēšanas vietā. Tikš lemts par drošības līdzekļa — apcietinājuma — piemērošanu. Policija turpina kriminālprocesu par trim laupīšanām, kurās aizturētais atzīts par aizdomās turamo.

Pretnarkotiku pasākumi Rēzeknē. Ir aizturēti

Pagājušās nedēļas laikā Rēzeknē notika dažādi pasākumi pret narkotisko un psihotropo vielu apriti, kuru rezultātā izņemts liels apjoms narkotisko vielu un aizturēti vairāki cilvēki.

Kā ziņo policijas pārstāve A.Laizāne, operatīvo pasākumu rezultātā Rēzeknē aizturētas trīs personas par narkotisko vielu glabāšanu. Starp tiem 1991. gadā dzimusi sieviete, pie kuras tika atrasti maisiņš ar vienu gramu pulverveida vielas, visticamāk, tas bija amfetamīns. Turpinot darbu Rēzeknē, policijas darbinieki apturēja kādu automašīnu, ar kuru pārvietojās 1983. gadā dzimis vīrietis. Pārbaudes laikā pie viņa tika atrasti un izņemti divi maisiņi ar diviem gramam amfetamīna.

Vēlāk pretnarkotiku pasākumi turpinājās Rēzeknes novadā, kur uz autoceļa policijas darbinieki apturēja vēl kādu automašīnu, kuru vadīja 1975. gadā dzimis vīrietis. Veicot apskati, transportlīdzekļa salonā tika atrasti vairāki maisiņi

ar safasētu amfetamīnu, kura kopējais svars bija 8,6 gramī. Aizturēšana notika sadarbībā ar Ludzas iecirkņa krimināl-policijas un Latgales reģiona pārvaldes Krimināl-policijas biroja darbiniekiem.

Turpinot darbu un realizējot operatīvo informāciju, Rēzeknē likumsargi aizturēja vēl vienu personu par narkotisko vielu glabāšanu, proti, pie kāda 1986. gadā dzimuša vīrieša atrada 10 gramus augu valsts izcelsmes vielas, kas, iespējams, ir marihuāna. Uzsākti vairāki kriminālprocesi, kuros policija turpina izmeklēšanu.

Ceļu satiksmes negadījumi ar cietušajiem. Viens cilvēks gājis bojā

✓ 11. septembra vakarā Rēzeknes novada Feimaņu pagastā 1985. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Audi, notrieca alni, kurš pēkšņi izskrēja uz ceļa. Traumas negadījumā guva automašīnas pasažiere, 1985. gadā dzimusi sieviete.

✓ 12. septembrī ap pulksten 11.00 Daugavpili 1968. gadā dzimis automašīnas VW vadītājs notrieca 2005. gadā dzimušu meiteni, kura pēkšņi izskrēja uz ceļa braucamās daļas. Meitene tika nogādāta slimnīcā.

✓ 12. septembra pēcpusdienā **Līvānu novada Turku pagastā** (ceļš Līvāni — Kalnapurvs — Zundāni) 1960. gadā dzimušais automašīnas Audi vadītājs netika galā ar spēkrata vadību, iebrauca grāvī un apgāzās. Sākotnējā informācija liecina, ka negadījuma iemesls, iespējams, bija nepareizi izvēlēts braukšanas ātrums. Dienmēl automašīnas vadītājs notikuma vietā gāja bojā, bet 1957. gadā dzimusi pasažiere guva vairākas traumas.

✓ Tās pašas dienas vakarā Rēzeknes novada Dricānu pagastā notika negadījums, kad 1963. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu VW, notrieca gājēju, kurš atradās uz ceļa Dricāni — Strūžāni braucamās daļas. Pēc notikušā 1992. gadā dzimušais gājējs tika nogādāts slimnīcā, bet policija turpina skaidrot negadījuma apstākļus.

✓ 14. septembrī Līvānos 1971. gadā dzimis automašīnas SAAB vadītājs, braucot atpakaļgaitā, traumēja gājēju, kādu 1943. gadā dzimušu sievieti, kura tika nogādāta ārstniecības iestādē.

✓ 14. septembrī ap pulksten 17.20 Daugavpili ielu krustojumā notika divu transportlīdzekļu sadursme. 1984. gadā dzimis vīrietis, braucot ar Audi, nepalaida pa galveno ceļu braucošo automašīnu Ford. Negadījuma rezultātā mediķu palīdzība bija nepieciešama 1992. gadā dzimšajam Ford vadītājam.

✓ 15. septembrī no rīta Daugavpili 1987. gadā dzimis automašīnas Ford vadītājs, veicot kreiso pagrieziena, notrieca pretī braucošo velosipēdistu. Riteņbraucējs, 2003. gadā dzimis pusaudzis, ar traumām nogādāts slimnīcā.

✓ 15. septembrī ap pulksten 16.00 avarēja automašīna Audi. Negadījums notika Ilzeskalna pagastā, kad atstājot smitgadīga jauniete, vadot auto, netika galā un nobrauca no ceļa. Avārijā cietā gan pati jaunā braucēja, gan 2000. gadā dzimusi pasažiere.

✓ Daugavpili kādā krustojumā notika divu automašīnu sadursme. Automašīnas Škoda vadītājs, 1992. gadā dzimis vīrietis, nepalaida pa galveno ielu braucošo VW, kuru stūrēja 1985. dzimis vīrietis. Negadījuma rezultātā miesas bojājumus guva divi VW pasažieri — 1993. gadā dzimusi sieviete un 1979. gadā dzimis vīrietis.

✓ 17. septembrī no rīta Daugavpils novada Kalkūnes pagastā 1956. gadā dzimis vīrietis, vadot automašīnu Toyota, netika galā ar transportlīdzekļa vadību un ietriecās kokā. Negadījuma rezultātā traumas guva automašīnas pasažiere, 1963. gadā dzimusi sieviete, kura tika nogādāta slimnīcā.

✓ 17. septembra vakarā Rugāju novadā uz autoceļa Rēzekne — Gulbene 1995. gadā dzimis vīrietis, vadot neregistrētu motociklu, nobrauca no ceļa un apgāzās. Policisti lēš, ka negadījums, visticamāk, notika nepareizi izvēlēta braukšanas ātruma dēļ.

Nozīmēto tiesas sēžu saraksts Preiļu rajona tiesā no 23. septembra līdz 5. oktobrim

Procesa veids	Tiesas sēdes laiks	Prasītājs	Atbildētājs	Būtība	Tiesas sēdes veids	Tiesnesis
Mutvārdu	23. septembris	SIA GELVORA, AS GE Money Bank	Jolanta Reliņa, Inārs Reliņš	parāda piedziņa	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	23. septembris	SIA GELVORA, AS GE Money Bank	Inta Malnača, Juris Malnačs	parāda piedziņa	Atklāta	I.Stivriņa
Rakstveida	23. septembris		Žanis Fjodorovs	KL 323.p.1.d.		I.Stivriņa
Rakstveida	24. septembris	Nodarbinātības valsts aģentūra	Sijanda Tumaševiča	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Stivriņa
Mutvārdu	24. septembris		Vilnis Belusovs	KL 125.p.3.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	25. septembris		Valērijs Norovskis	APK 100.p.1.d.	Atklāta	R.Krēslīna
Rakstveida	28. septembris	SIA "Līvānu siltums"	Aleksandrs Saveljēvs	maza apmēra prasība par parāda piedziņu		R.Krēslīna
Rakstveida	28. septembris	SIA "Līvānu siltums"	Larisa Juhņeviča, Mihails Juhņevičs	maza apmēra prasība par parāda piedziņu		R.Krēslīna
Rakstveida	28. septembris	SIA "Līvānu siltums"	Maija Silava	maza apmēra prasība par parāda piedziņu		R.Krēslīna
Rakstveida	28. septembris	AS Norvik bank	Māris Micevičs	maza apmēra prasība par parāda piedziņu		R.Krēslīna
Rakstveida	28. septembris	Jelena Ščeglova	Aleksandrs Fjodorovs	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		I.Beitāne
Mutvārdu	28. septembris		Raitis Kūziks, Zenta Pundure	KL 175.p.3.d.,KL 143.p.1.d.,KL 175.p.3.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	28. septembris		Laura Prikule	KL 130.p.2.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	28. septembris		Igoris Naumovs	KL 180.p.1.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	28. septembris		Ervīns Rusiņš	APK 175.p.	Atklāta	I.Beitāne
Rakstveida	29. septembris	Anita Rudzāte	Aleksandrs Rudzāts	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		I.Beitāne
Mutvārdu	29. septembris		Artemijs Novikovs	KL 179.p.1.d.	Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	29. septembris		Sergejs Bujanovs		Atklāta	I.Stivriņa
Mutvārdu	29. septembris		Raivis Mežinskis	APK 175.p.	Atklāta	I.Beitāne
Rakstveida	30. septembris	VAS Latvijas Pasts	Kristīne Masļennikova	zaudējuma, likumisko procentu piedziņa		I.Stivriņa
Rakstveida	30. septembris	Karīna Matvejeva	Aleksandrs Lavrenovs	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		I.Stivriņa
Mutvārdu	30. septembris	Kristīne Lazdāne, Laura Krēslīna	Žanna Dzene	zaudējuma un morālā katējuma piedziņa	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	30. septembris	Jāzeps Kotāns	Jelena Ščetkina	2007. gada 28. novembra zemes nomas līguma laušana, Rušonas pagasta zemesgrāmatas nodalījuma NR.100000474646 III.dalās 1.iedaļas ierakstu 2.1. dzēšana	Atklāta	R.Krēslīna
Rakstveida	1. oktobris	SIA Mūsa Motors Rīga	SIA PBSC Terminal	maza apmēra prasība par naudas piedziņu		I.Beitāne
Rakstveida	1. oktobris	Elita Gavare	Jānis Gavars	maza apmēra prasība par uzturīdzekļu piedziņu		I.Beitāne
Mutvārdu	1. oktobris	AS GE Money Bank	Juris Kirillovs	parāda piedziņa	Atklāta	I.Beitāne
Mutvārdu	1. oktobris	SIA Rīgas namu pārvaldnieks	Ruta Bērziņa	parāda piedziņa	Atklāta	R.Krēslīna
Mutvārdu	1. oktobris	SIA "LĪVĀNU DZĪVOKĻU UN KOMUNĀLĀ SAIMNIECĪBA"	Žanna Stepanova, Vjačeslavs Stepanovs, Boriss Stepanovs, Džesika Savicka, Alīna Stepanova	parāda piedziņa, izlikšana no dzīvojamās platības	Atklāta	R.Krēslīna
Mutvārdu	1. oktobris		Vladimirs Petičenoks, Arnis Čiževskis, Oskars Sprudzāns, Māris Urtāns, Dagnis Caunišs	KL 175.p.3.d., KL 180.p.1.d., KL 175.p.3.d., KL 175.p.3.d., KL 180.p.1.d., KL 175.p.3.d., KL 180.p.1.d., KL 231.p.2.d., KL 175.p.3.d., KL 180.p.1.d., KL 231.p.2.d.	Atklāta	A.Stikāne
Mutvārdu	5. oktobris		Romāns Čubrevičs	KL 175.p.3.d.	Atklāta	A.Stikāne
Rakstveida	5. oktobris		Jāzeps Šnepsts	APK 149-24.p.20.d.		R.Krēslīna
Rakstveida	5. oktobris		Guntars Vaivods	APK 171.p.2.d.		I.Beitāne

Informācijas avots www.tiesas.lv. Sagatavoja T.Elste

Daugavpils Zinātnes festivāls — jau desmito reizi

No 23. līdz 25. septembrim visi interesenti tiek aicināti aizraujošā un zināšanas bagātinošā ceļojumā — 10. Daugavpils Zinātnes festivālā. Festivāls piedāvās dažādas izstādes un interaktīvās aktivitātes, kas notiks Daugavpils Universitātes (DU) mācību korpusos, informē DU starptautisko un sabiedrisko attiecību daļas sabiedrisko attiecību menedžere Zane Ločmele.

Daugavpils Universitātes zinātņu prorektore Inese Kokina skaidro: "Zinātnes festivāls ļauj iepazīt zinātnes pasauli, pavērot, kā tā tiek izmantota mūsu ikdienas dzīvē, uzzināt jaunus un pārsteidzošus faktus par labi zināmām un ierastām lietām un procesiem. Festivāla mērķis ir vienkāršā un uzskatāmā veidā izglītēt sabiedrību par aktuālām zinātnes tēmām, rosināt jauniešus pievērsties zinātniskiem pētījumiem. Tā laikā ir paredzēti pasākumi dažādām mērķauditorijām — skolēniem, skolotājiem, studentiem, uzņēmējiem, pašvaldību darbiniekiem un citiem."

Trīs dienu laikā Daugavpils Universitātes korpusi Parādes ielā 1, 1A un Vienības ielā 13 kļūs par zinātnes un jaunatklāsmes centru, kurā varēs uzzināt visu par un ap gaisu, iepazīt zinātnisko laboratoriju ikdienu, darboties meistarklasēs, piedalīties aizraujošās lekcijās, spēlēs un konkursos, apgūstot daudz jaunu un interesantu zināšanu.

Ipašie festivāla viesi būs A/S "Latvenergo" koncerna Enerģētikas muzejs ar ceļojošo izstādi "Ķeguma HES — Latvijas enerģētikas lepnums", kas stāsta par UNESCO programmas "Pasaules atmiņa" Latvijas nacionālajā reģistrā iekļauto E.Krauca fotonegatīvu uz stikla pamatnes kolekciju "Ķeguma spēkstacijas celtniecības gaita 1936. — 1940." Daugavpils un Dabas aizsardzības pārvalde piedāvās interaktīvo izstādi "Dzīvība kokā". Apmeklētāji varēs iepazīties ar interaktīvo izstādi par dažādām dzīvības formām, kas mitinās vecos dobumainos kokos. A/S "Sadales tīkls" iepazīstinās ar izglītojošām elektrodrošības nodarbībām "Uzmanību — elektrība!" Vides organizācija "Homo ecos" piedāvā diskusiju "Vai klimata pārmaiņas Latvijā ir aktuālas?", bet "New Tang Dynasty Television" filma "Brīva Ķīna: Drosme noticēt" ar divu cilvēku dzīvesstāstu palīdzību skatītājiem atklās mūsdienu Ķīnas pusi, par kuru lielai Rietumu sabiedrības daļai nav pat mazākā priekšstata. Filmas vēstījums ļauj labāk apzināties savu saistību ar Ķīnā notiekošo, ļauj apzināties arī mūsu līdzatbildību. "Brīva Ķīna: Drosme noticēt" ir aizkustinājusi daudzu cilvēku sirdis un saņēmusi plašu atzinību daudzos kinofestivālos.

Zinātnes festivālu 25. septembrī no pulksten 17.00 līdz 22.00 noslēgs Zinātnieku nakts. Tās tēma šogad ir "Gaisma".

Sagatavoja L.Kirillova

PASMAIDĪSIM!

Kursi sievietēm vīriešu valdzināšanai:
— Un tagad parunāsim par mežģiņu veļas nepieciešamību. Tas ir galvenais sievietes ierocis, lai iekārdinātu vīrieti...

— Bet ja nav naudas mežģiņu veļai?
— Tad ņemam parastas apakšbikses, saliekam pa piecām kopā, ņemam šķēres un atceramies, kā bērniņā izgriezām sniegpārslīņas.

— Lūk, es pašreiz tiekos ar diviem vīriešiem un nekādi nevaru pieņemt izšķirošo lēmumu.

— Bet ko tava sirds saka?
— Mana sirds saka, — ja vīrs uzzinās, nosīst!

— Zane, tu atkal esi stāvoklī?
— Jā.
— No kā?
— Bijušais bija ienācis atvainoties, ka pametis vienu ar diviem bērniem...

SLUDINĀJUMI, PATEICĪBA, LĪDZJŪTĪBA

IEPĒRK METĀLLŪŽŅUS.

Augstas cenas.
Strādājam jebkurā laikā.
Tālr. 29198531.

SIA „LATVIJAS GALA”
iepērk liellopus, aitas,
jaunlopus, zirgus.
Svari. Samaksa tūlītēja.
Tālr. 28761515.

SIA AIBI iepērk liellopus,
jaunlopus, aitas, kazas,
zirgus, cūkas.

Labā cena. Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 26142514, 20238990.

SIA Lauku Miesnieks
iepērk mājlopus.

Augstas cenas.
Samaksa tūlītēja. Svari.
Tālr. 20207132.

PĀRDOD

trīs jaunas aitiņas no maza ganāmpulka.
Tālr. 26486840;

AUDI 80 (1989. g. izl., 1,8, benzīns, TA līdz 02.2016., zaļā perlamutra krāsā, normālā stāvoklī). T.28770028;

BMW 320 (2000. g. izl., 2,0, benzīns, automātiskā ĀK, melnā krāsā, ādas salons, TA līdz 25.12.2015.). T.29492120;

FORD FOCUS (1998. g. izl., ideāla stāvoklī, TA līdz 07.2016.). T.29325308, 64636019;

OPEL VECTRA (1999. g. izl., hečbeks, jubilejas versija, motors ar ķēdi, TA līdz 23.09.2016., EUR 1600). T.29339392;

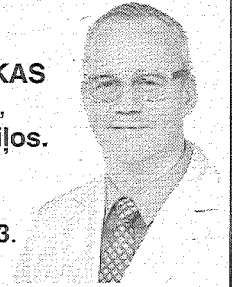

1. oktobrī Dr. Ints Ūdris,

SIA "Veselības centrs 4", BALTIJAS VĒNU KLĪNIKAS
vadošais speciālists, asinsvadu ķirurgs, flebologs,
pieņems privātpoliklīnikas telpās, Raiņa bulv. 7, Preiļos.
Konsultācija + kāju vēnu sonogrāfija — 40,00 EUR
(vizītes laiks 15 min.).

Pieņemšana pēc iepriekšēja pieraksta pa tālruni: 65324393.

www.venas.lv

Aku urbšana

(artēzisko).

Tālr. 29142220.

PĒRK

● cirmsas (mežs uz celma).

Skujkoku cena 42 eiro/1 m²,

● mežu īpašumā.

Samaksa darījuma dienā.

Tālr. 27804000, e-pasts: and808@inbox.lv.

Pārdod 12,2 ha īpašumu
Sutru pagastā, no kura 8,7 ha ir
lauksaimniecības zeme
un 3,5 ha mežs.
Tālr. 27884469.

Liels cilvēcis PALDIES dakterim
Anatolijam Ruskulim par augsti profesio-
nālu palīdzību mūsu tētim Jānim V.
š. g. 19. septembrī Preiļu slimnīcas
uzņemšanas nodaļā.

Bērni

Nesen, tik nesen bijām vēl kopā,
Liksni kā dziesma mirkli šie skan...
Izsakām līdzjūtību tuviniekiem,
Albertu RUBĪNU
mūžībā pavadot.
Rudzātu baznīcas dziedātāji

MAZDA 626 (1993. g. izl., 2,0, EUR 500),
TOYOTA COROLLA (1993. g. izl., 1,3, EUR
700), HONDA HR-V (2001. g. izl., 1,6,
automāts, EUR 3200). T.29438541;
RENAULT CLIO (1,6, benzīns, 1999. g. izl.,
tumši zaļā krāsā, jaunas riepas, TA līdz
08.2016., mazs nobraukums). T.29464608.

DAŽĀDI

Meklēju namdari vai galdnieku, lai veiktu
nelielu priekšnama darbu (4 km no
Preiļiem). Tālr. 25557882.

Pelēču pamatskolas skolotāji piedalījāsursos Portugālē

Pateicoties ES izglītības, mācību, jaunatnes un sporta programmas Erasmus + programmas pamatdarbības "Mācību mobilitāte skolu sektorā" atbalstam, Pelēču pamatskolas skolotājiem Jolantai Macenko un Elvirai Spūlei bija iespēja profesionāli pilnveidoties Erasmus + projekta "Jaunu mācīšanas un mācīšanās iespēju apgušana ar IKT" (IKT – informācijas un komunikācijas tehnoloģijas) ietvaros Eiropas līmeņa mobilitātē "IKT un bezmaksas web rīki izglītībā". Seminārs notika Portugālē.

Jolanta Macenko informēja, ka kursos kopumā piedalījās 10 dalībnieki no Austrijas, Polijas, Zviedrijas, Portugāles un Latvijas. Pelēču skolotājas bija vienīgās, kas pārstāvēja Latviju.

Tā bija ļoti spraiga, ar darbiem un iespaidiem piesātināta nedēļa Portugāles galvaspilsētā Lisabonā. Piecu dienu laikā iepazīnāmies ar vairākiem IKT pasaules rīkiem, kurus ar lielāko prieku esam gatavas arī pielietot praksē, atzina Jolanta Macenko. Iegūta arī vērtīga informācija gan par dažādiem IKT rīkiem, tehnoloģijām, aplikācijām un tamlīdzīgi, bet pats galvenais – uzzināts, kā to veiksmīgāk pielietot pedagoģiskajā praksē.

Paralēli intensīvajam darbam kursu organizatori bija parūpējušies arī par to, lai dalībnieki varētu iepazīt Portugāles kultūras daļiņu. Tika organizētas ekskursijas gan pa Lisabonu, gan arī ārpus tās, gan arī ļauts izbaudīt Portugāles gastronomiskās

● Eiropas skolotāji projekta ietvaros tikāsursos Portugālē.

pasaules dažādību.

Pelēču pamatskolas skolotājas, sasmēlušās Portugāles sauli, atgriezās apņēmības pilnas iegūtās zināšanas īstenot savā darbā, lai skolēnu ikdienu darītu vairāk atbilstošu 21. gadsimta prasībām. Kursos gūtas ne tikai jaunas zināšanas, bet arī vērtīgi kontakti turpmākai sadarbībai un iedvesma radošam darbam nākotnē.

Sagatavoja L.Rancāne